

ZORUNLU KARŞILIKLAR UYGULAMA TALİMATI

(GÜNCEL)

Bu talimat, 25.12.2013 tarihli ve 28862 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2013/15 sayılı Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Tebliğ)’in uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.

1. Zorunlu karşılık yükümlülüğüne tabi kuruluşlar

Serbest bölgelerde faaliyette bulunanlar dâhil Türkiye’de kurulmuş veya şube açmak suretiyle Türkiye’de faaliyet gösteren bankalar ile finansman şirketleri (şirketler) Tebliğ tabi bulunmaktadır. Zorunlu karşılık yükümlülüğü, bankaların 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nun 10’uncu maddesine göre, şirketlerin ise 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu’nun 7’nci maddesine göre verilen izne istinaden faaliyete geçmeleri ile başlar, 5411 sayılı Kanun’un 12’nci, 6361 sayılı Kanun’un 50’nci maddeleri gereğince söz konusu izinlerin kaldırılması durumunda sona erer.

Münhasıran kıyı bankacılığı yapan bankalar, İller Bankası AŞ, Türkiye İhracat Kredi Bankası AŞ ve Türkiye Kalkınma Bankası AŞ ile 5411 sayılı Bankacılık Kanunu gereğince iradi tasfiyeye giden bankalar tasfiyenin ilan edildiği tarihten itibaren, temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen kredi kuruluşları devir tarihinden itibaren Tebliğ hükümlerine tabi değildir.

2. Zorunlu karşılığa tabi yükümlülüklerin kapsamı

Bankaların ve şirketlerin, tabi oldukları muhasebe standartları ve kayıt düzeni esas alınarak, Merkez Bankasına, Hazineye, yurt içi bankalara ve uluslararası anlaşmayla kurulmuş olan bankaların Türkiye’deki merkez ve şubelerine olan yükümlülükleri hariç olmak üzere, aşağıda belirtilen yurt içi bilanço kalemleri zorunlu karşılığa tabi Türk lirası (TL) ve yabancı para (YP) yükümlülüklerini oluşturur.

- a) Mevduat/katılım fonu.
- b) Repo işlemlerinden sağlanan fonlar.
- c) Kullanılan krediler (Hazine garantisiyle sağlananlar hariç).
- ç) İhraç edilen menkul kıymetler (net).
- d) Sermaye benzeri borçlar (özkaynak hesaplamasında dikkate alınanlar hariç).
- e) Yurt dışı şubeler nezdinde izlenen krediler.
- f) Yurt dışı şubeler nezdinde izlenen yurt içi yerleşiklerin mevduatı/katılım fonu.
- g) Yurt dışı merkez ve şubelere net yükümlülüklerin (e) ve (f) bentlerindeki tutarları aşan kısmı.

ğ) Kredi kartı ödemelerinden borçlar.

Zorunlu karşılığa tabi yukarıdaki kalemlerin belirlenmesinde;

a) Bankalar için, Bankacılık Kanunu'nun 37'nci maddesinde yer alan açıklamalar ve bu maddeye istinaden Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunca (BDDK) yürürlüğe konulan "Bankaların Muhasebe Uygulamalarına ve Belgelerin Saklanması İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" ile buna ilişkin "Tekdüzen Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğ" ve "Katılım Bankalarının Uygulanacak Tekdüzen Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğ",

b) Şirketler için, Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu'nun 14'üncü ve 16'ncı maddelerinde yer alan açıklamalar ve bu maddelere istinaden BDDK'ca yürürlüğe konulan "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Muhasebe Uygulamaları ile Finansal Tabloları Hakkında Yönetmelik" ile buna ilişkin "Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerince Uygulanacak Tekdüzen Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğ"

ile diğer ilgili düzenlemeler esas alınır.

3. Zorunlu karşılığa tabi yükümlülüklerin hesaplanması

Zorunlu karşılığa tabi yükümlülükler iki haftada bir cuma günleri itibarıyla hesaplanır. Cuma gününün resmi tatil gününe rastlaması halinde, yükümlülüklerin hesaplanmasında bir önceki iş günü esas alınır.

Zorunlu karşılığa tabi yükümlülükler Türk lirası cinsinden hesaplanır. Yabancı para yükümlülüklerin Türk lirası karşılığının hesaplanmasında;

a) Bankamızca alım satımı yapılan dövizler için yükümlülüklerin hesaplandığı tarihte Resmî Gazete'de ilan edilen gösterge niteliğindeki Bankamız döviz alış kurları,

b) Bankamızca alım satımı yapılmayan dövizler için yükümlülüklerin hesaplandığı tarihten bir gün önce Bankamızın internet sitesinde yayımlanan bilgi amaçlı döviz kurları,

c) Kıymetli madenler için yükümlülüklerin hesaplandığı tarihte Borsa İstanbul (BİST) nezdindeki Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasasında (KMKTP) oluşan ağırlıklı ortalama kıymetli maden fiyatları, fiyat oluşmaması halinde uluslararası piyasalarda oluşan ve Borsa İstanbul tarafından ilan edilen metal fiyatları,

esas alınır. Söz konusu ağırlıklı ortalama kıymetli maden fiyatları, BİST'in web sitesinde (<http://www.borsaistanbul.com/veriler/verileralt/kmtp/metal-fiyatları>) yer almakta olup, hesaplamalarda TL/Kg olarak açıklanan fiyatın kullanılması gerekmektedir.

Zorunlu karşılığa tabi yükümlülük kalemlerine ilişkin tekdüzen hesap planı tebliğlerinde yer alan hesap numaraları ile gerekli açıklamalar aşağıda verilmekte olup, (a), (b), (c), (ç), (d), (g) ve (ğ) bentlerinde yer alan hesaplar yurt içi mizan, (e) ve (f) bentlerinde yer alan hesaplar ise yurt dışı mizan bakiyelerinden oluşur. Bu hesaplar içerisinde yer alan Merkez Bankasına, Hazineye, yurt içi bankalara ve uluslararası anlaşmayla kurulmuş olan bankaların Türkiye'deki merkez ve şubelerine olan yükümlülükler hariç tutulur. Hariç tutulan söz konusu yükümlülüklerle ilişkin bilgi

ve belgeler incelemeler sırasında bankalar ve şirketlerce sağlanır. Türkiye’de faaliyet gösteren bir bankanın/şirketin, Türkiye’de faaliyet gösteren bankaların yurt dışı şubelerinden sağladıkları kaynaklar yurt içi bankalara yükümlülük sayılmaz.

a) Mevduat/katılım fonu:

Mevduat/katılım fonu hesapları aşağıdaki tabloda belirtilen hesapların bakiyelerinden oluşur. Bankanın kendisi veya şubelerine ait mevduat/katılım fonları yurt içi bankalara yükümlülük sayılmaz.

Yükümlülük Cinsi	Hesap numaraları	
	Bankalar	Katılım Bankaları
TL	300, 302, 304, 306, 308, 310, 312, 314, 316, 318, 324	300, 302, 304, 306, 308, 320, 322
YP	301, 305, 309, 311, 315, 319, 325	301, 305, 309, 315, 321, 323, 325

Bankaların mevduat/katılım fonu yükümlülüklerinin hesaplanmasında, Bankamızca yürürlüğe konulan “Mevduat ve Katılım Fonlarının Vadeleri ve Türleri Hakkında Tebliğ” ve buna ilişkin uygulama talimatları esas alınarak düzenlenecek olan Türk Lirası Mevduat/Katılım Fonu Bilgi Cetveli (TL200H) ile Döviz Tevdiat Hesapları/Yabancı Para Katılım Fonu Bilgi Cetveli (DT200H) dikkate alınır.

b) Repo işlemlerinden sağlanan fonlar:

1- TL yükümlülükler için; 332

2- YP yükümlülükler için; 333

numaralı hesapların bakiyelerinden oluşur.

Repo işlemlerinden sağlanan zorunlu karşılığa tabi fonlar, bankaların Bankamızla ve birbirleriyle gerçekleştirdikleri repo işlemlerinden sağlanan fonlar dışında kalan yurt içi ve yurt dışı tüm repo işlemlerinden sağladıkları fonları içermekte olup, iki yükümlülük hesaplama tarihi arasındaki 14 güne ilişkin bakiyelerin basit aritmetik ortalaması alınarak hesaplanır.

c) Kullanılan krediler:

1- TL yükümlülükler için; 342, 344, 348

2- YP yükümlülükler için; 343, 345, 349, 359

numaralı hesapların bakiyelerinden oluşur. Bu hesaplar içinde yer alan Hazine garantisiyle sağlanan krediler yükümlülüklere dâhil edilmez. 342/343 numaralı hesaplarda izlenen yurt içi bankalardan kullanılan kredilerin yükümlülüklerden indirilmesi mümkün olmakla birlikte, yine bu hesaplar içerisinde izlenen Genel Müdürlük veya yurt içi şubeler tarafından Türkiye’de faaliyet gösteren bankaların yurt dışı şubelerinden sağlanan kredilerin yükümlülüklere dâhil edilmesi gerekmektedir.

ç) İhraç edilen menkul kıymetler (net):

1- TL yükümlülükler için; 376 numaralı hesap tutarından 378 numaralı hesap tutarı

2- YP yükümlülükler için; 377 numaralı hesap tutarından 379 numaralı hesap tutarı

indirilerek hesaplanır.

d) Sermaye benzeri borçlar (özkaynak hesaplamasında dikkate alınanlar hariç):

1- TL yükümlülükler için; 346 numaralı hesap tutarından

2- YP yükümlülükler için; 347 numaralı hesap tutarından

BDDK’ca yürürlüğe konulan “Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelik” ile “Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmelik”e göre cetvel düzenleme tarihi itibarıyla özkaynak hesaplamasında dikkate alınan sermaye benzeri borç tutarları indirilerek hesaplanır. Buna göre, uygulama esasları açısından söz konusu yönetmelik hükümlerinin göz önüne alınması, ancak tarihler açısından zorunlu karşılık cetvel düzenleme tarihlerinde mevcut olan bakiyelerin esas alınması gerekmektedir. Ayrıca, özkaynak hesaplamasında dikkate alınan yabancı para sermaye benzeri borç tutarının Türk lirası karşılıklarının hesaplanmasında yükümlülüklerin hesaplandığı tarihte geçerli olan Bankamız döviz alış kurlarının kullanılması gerekmektedir.

Ayrıca, “Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelik” ve yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde, krediyi kullandıran veya borçlanma araçlarını satın alan kişilerle banka arasında muhabirlik ilişkisi bulunması halinde, bu ilişki nedeniyle oluşan alacak bakiyelerinin 30 günlük ortalaması ile zorunlu karşılık hesaplama tarihi itibarıyla bu hesapların bakiyelerinden büyük olanı ilgili borçlanma aracı veya kredinin toplamından indirilir. Söz konusu ortalama hesaplanırken, eğer mümkünse zorunlu karşılık hesaplama tarihinden geriye doğru 30 günlük orijinal bakiyelerin ortalaması, eğer söz konusu hesaplama mümkün olmuyor ise denetim otoritelerine gönderilen son özkaynak hesaplamasında esas alınan aya ait günlerin orijinal bakiyelerinin aylık ortalaması alındıktan sonra yükümlülüklerin hesaplandığı tarihte Resmi Gazete’de ilan edilen gösterge niteliğindeki Bankamız döviz alış kurları kullanılarak Türk lirası karşılığı hesaplanmalıdır. Kullanılan yöntemin zorunlu karşılık hesaplama tarihinden geriye doğru 30 günlük ortalama bakiyeler esas alınacak şekilde değiştirilmesi her zaman mümkün olup, 30 günlük ortalama bakiyelerin esas alınması yerine denetim otoritelerine gönderilen son özkaynak hesaplamasının kullanılması yönünde bir değişiklik için ise Bankamıza yazı ile başvurularak uygun görüş alınması gerekmektedir.

e) Yurt dışı şubeler nezdinde izlenen krediler:

Yurt dışında şubesi bulunan bankaların/şirketlerin yurt dışı şubeleri nezdinde

1-TL yükümlülükler için 342, 344, 348

2-YP yükümlülükler için 343, 345, 349, 359

numaralı hesaplarda izlenen kredilerin bakiyelerinden oluşur. 342/343 numaralı hesaplarda izlenen yurt içi bankalardan kullanılan kredilerin yükümlülüklerden indirilmesi mümkün olmakla birlikte, yine bu hesaplar içerisinde izlenen yurt dışı şubeler tarafından Türkiye’de faaliyet gösteren bankaların yurt dışı şubelerinden sağlanan kredilerin yükümlülüklere dâhil edilmesi gerekmektedir.

f) Yurt dışı şubeler nezdinde izlenen yurt içi yerleşiklerin mevduatı/katılım fonu:

Yurt dışında şubesi bulunan bankaların yurt dışı şubeleri nezdinde izlenen zorunlu karşılığa tabi yurt içi yerleşiklerin mevduat ve katılım fonlarının tespitinde, hesap sahibinin Türkiye’de yerleşik olması hususu esas alınır.

Bu başlık altın sınıflandırılacak hesaplar aşağıdaki tabloda belirtilen hesapların toplamından oluşur.

Yükümlülük Cinsi	Hesap numaraları	
	Bankalar	Katılım Bankaları
TL	300, 304, 310, 314, 324	300, 304, 320, 322
YP	301, 305, 311, 315, 325	301, 305, 315, 321, 323, 325

Türkiye’de faaliyet gösteren bankaların yurt dışındaki şubelerinin zorunlu karşılığa tabi olan mevduat/katılım fonu ile kredileri, bulundukları ülke mevzuatına göre benzer yükümlülüklerle tabi olsalar bile, zorunlu karşılık uygulamasında yükümlülük olarak kabul edilir.

g) Yurt dışı merkez ve şubelere net yükümlülüklerin (e) ve (f) bentlerindeki tutarları aşan kısmı:

1- TL yükümlülükler için; 366 numaralı hesap tutarı ile 026 numaralı hesap tutarının

2- YP yükümlülükler için; 367 numaralı hesap tutarı ile 027 numaralı hesap tutarının

ayrı ayrı farklarının alınması sonucu pasif bakiye oluşması durumunda, oluşan bakiyeden (e) ve (f) bentlerinde yer alan tutarlar indirildiğinde kalan pasif bakiye yazılır.

Ancak, yurt dışı şubeler için ayrılan sermayenin muhasebeleştirilmesinde ana merkezin kayıtlarında 026 (027) ile 366 (367) numaralı hesapların karşılıklı çalıştırılmadığı durumlarda, 026 (027) veya 366 (367) numaralı hesapta izlenen yurt dışı şubeler için ayrılmış sermaye tutarlarının söz konusu hesap bakiyesinden indirilmesinden sonra netleştirme yapılması gerekmektedir.

ğ) Kredi kartı ödemelerinden borçlar:

1- TL yükümlülükler için; 39090

2- YP yükümlülükler için; 39190

numaralı hesapların bakiyelerinden oluşur.

Tekdüzen hesap planında kredi kartı hamili tarafından taksitli veya taksitsiz olarak yapılan harcama tutarlarının, satış belgesinin düzenlendiği tarihten üye işyerine ödemenin yapıldığı ana kadar geçen sürede, bahse konu hesaplarda izlenmesi gerektiği belirtilmekle birlikte, üye işyerine olan yükümlülüklerin hangi hesapta izlendiğine bakılmaksızın satış belgesinin düzenlendiği tarihten itibaren zorunlu karşılığa tabi olması gerekmektedir.

Hesaplamaya ilişkin diğer hususlar:

Sermaye artırımını amacıyla yapılan ödemeler, hangi hesapta yer aldığına bakılmaksızın banka/şirket bünyesine giriş tarihi itibarıyla zorunlu karşılığa tabi değildir. Ancak, yapılan incelemeler sonucunda mevzuata aykırı olmaları nedeniyle sermaye artışına sayılmayan ödemeler için tesis edilmeyen zorunlu karşılık tutarları üzerinden yaptırım uygulanır.

Bankamızca yapılan denetim ve incelemeler sonucunda;

a) İlgili düzenlemelere aykırı muhasebeleştirme yapması nedeniyle yükümlülüklerini eksik hesapladığı tespit edilen bankalara/şirketlere eksik tesis edilen zorunlu karşılıklar için yaptırım uygulanır.

b) Zorunlu karşılık yükümlülüklerinden kaçınmak için işlem yaptığı tespit edilen bankalardan/şirketlerden, yükümlülüklerini iki yükümlülük hesaplama tarihi arasındaki günlerin bakiyelerinin ortalamasını alarak hesaplamaları istenebilir. Bankalar/şirketler bu durumun kendilerine bildirilmesi üzerine, zorunlu karşılığa tabi yükümlülüklerini iki yükümlülük hesaplama tarihi arasındaki 14 güne ilişkin yükümlülüklerin basit aritmetik ortalamasını alarak hesaplar. Yabancı para yükümlülüklerin ortalamasının hesaplanmasında, iki yükümlülük hesaplama tarihi arasındaki günlere ait döviz cinsinden bakiyelerin basit aritmetik ortalaması alındıktan sonra Türk lirası karşılığı hesaplanır.

Ortalama hesaplama esas 14 günlük süre, yükümlülük tarihi ve öncesindeki 13 günü içermektedir. Yükümlülük hesaplanan günün resmî tatil gününe rastlaması hâlinde yükümlülüklerin ortalama hesaplamasında, bir önceki yükümlülük tarihinden sonraki ilk günden başlamak üzere, yükümlülük tarihine kadarki (yükümlülük tarihi dâhil) günlerin basit aritmetik ortalaması alınır. Bir sonraki yükümlülük döneminin ortalamasının hesaplanmasında ise önceki dönem hesaplama dâhil edilmeyen resmî tatil günleri de dikkate alınır.

4. Zorunlu karşılık oranları

Zorunlu karşılık oranları Türk lirası yükümlülükler için aşağıdaki gibidir:

a) Vadesiz ve ihbarlı mevduat, özel cari hesaplar ile 1 aya kadar ve 3 aya kadar vadeli (3 ay dâhil) mevduat/katılım fonu	%11,5
b) 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli mevduat/katılım fonu	%8,5
c) 1 yıla kadar vadeli mevduat/katılım fonu	%6,5
ç) 1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli mevduat/katılım fonu	%5
d) 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli mevduat/katılım fonu dışı yükümlülükler	%11,5
e) 3 yıla kadar (3 yıl dâhil) vadeli mevduat/katılım fonu dışı yükümlülükler	%8
f) 3 yıldan uzun vadeli mevduat/katılım fonu dışı yükümlülükler	%5

Zorunlu karşılık oranları yabancı para yükümlülükler için aşağıdaki gibidir:

a) Vadesiz ve ihbarlı mevduat, özel cari hesaplar ile 1 aya kadar, 3 aya kadar, 6 aya kadar ve 1 yıla kadar vadeli mevduat/katılım fonu	%13
b) 1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli mevduat/katılım fonu	%9
c) 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli mevduat/katılım fonu dışı yükümlülükler	%20
ç) 2 yıla kadar (2 yıl dâhil) vadeli mevduat/katılım fonu dışı yükümlülükler	%14
d) 3 yıla kadar (3 yıl dâhil) vadeli mevduat/katılım fonu dışı yükümlülükler	%8

e) 5 yıla kadar (5 yıl dâhil) vadeli mevduat/katılım fonu dışı yükümlülükler	%7
f) 5 yıldan uzun vadeli mevduat/katılım fonu dışı yükümlülükler	%6

Türk lirası ve yabancı para mevduat/katılım fonu dışı yükümlülüklerden; “1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli” olanları vadesi bulunmayanlar ile 1-365 gün, “2 yıla kadar (2 yıl dâhil) vadeli” olanları 366-730 gün, “3 yıla kadar (3 yıl dâhil) vadeli” olanları 731-1095 gün, “5 yıla kadar (5 yıl dâhil) vadeli” olanları 1096-1825 gün, “5 yıldan uzun vadeli” olanları ise 1826 gün ve üzeri vadeli yükümlülükleri içermektedir. Bu yükümlülüklerin vadeye göre sınıflandırılmasında, sözleşmede yer alan ve/veya yükümlülüğü doğuran işlemin mahiyetine göre belirlenmiş olan orijinal vade esas alınır.

5. Zorunlu karşılıkların tesis edilmesi

Türk lirası yükümlülükler için Türk lirası cinsinden, Merkez Bankası nezdinde açılan hesaplarda Tebliğ’in 6’ncı maddesinde öngörülen oranlarda nakden ve ortalama olarak zorunlu karşılık tesis edilir. Ancak, Türk lirası yükümlülükler için tutulması gereken zorunlu karşılıkların;

a) En fazla yüzde 60’ı; tabloda belirtilen dilimlere denk gelen karşılıkların hizalarında gösterilen katsayılar ile çarpılmak suretiyle bulunan toplam tutarı üzerinden ABD doları cinsinden,

İmkân Dilimleri (%)	Katsayı
0-30 (30 dâhil)	1,0
30-35 (35 dâhil)	1,5
35-40 (40 dâhil)	1,9
40-45 (45 dâhil)	2,3
45-50 (50 dâhil)	2,7
50-55 (55 dâhil)	3,1
55-56 (56 dâhil)	3,9
56-57 (57 dâhil)	4,1
57-58 (58 dâhil)	4,3
58-59 (59 dâhil)	4,5
59-60 (60 dâhil)	4,7

b) En fazla yüzde 30’u; tabloda belirtilen dilimlere denk gelen karşılıkların hizalarında gösterilen katsayılar ile çarpılmak suretiyle bulunan toplam tutarı üzerinden standart altın cinsinden,

İmkân Dilimleri (%)	Katsayı
0-15 (15 dâhil)	1,4
15-20 (20 dâhil)	1,5
20-25 (25 dâhil)	2,0
25-30 (30 dâhil)	2,5

bloke hesaplarda tesis edilebilir, belirtilen oranlardan daha fazla tesis edilen döviz ve altın tutarları zorunlu karşılığa sayılmaz.

Bir tesis döneminde Türk lirası yükümlülükler için tutulması gereken zorunlu karşılıkların (döviz ve altın olarak tutulacak kısımları dâhil) yüzde 5'ini aşmamak koşuluyla, eksik tutulan Türk lirası tutarlar bir sonraki dönemde tutulabilir, fazla tutulan Türk lirası tutarlar bir sonraki dönemde eksik tutulan tutarlara sayılır. Söz konusu uygulamaya ilişkin örnek tablo bu talimatın ekinde verilmektedir (Ek 1).

ABD doları yükümlülükler için ABD doları döviz cinsinden, ABD doları haricindeki yabancı para yükümlülükler için ABD doları ve/veya euro döviz cinslerinden, Merkez Bankası nezdinde açılan hesaplarda 6'ncı maddede öngörülen oranlarda nakden ve en fazla 3 puanlık kısmı ortalama olacak şekilde zorunlu karşılık tesis edilir. Ancak, kıymetli maden depo hesapları için tutulması gereken zorunlu karşılıkların en fazla tamamına kadarki standart altın cinsinden bloke hesaplarda tesis edilebilir, belirtilen oranlardan fazla tesis edilen altın tutarları zorunlu karşılığa sayılmaz.

Standart altın, 18/11/2006 tarihli ve 26350 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Kıymetli Maden Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2006/1)"ın 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde standart işlenmemiş kıymetli madenler olarak tanımlanan bar ve külçe halindeki altınlardır. Zorunlu karşılıkların standart altın olarak tesisinde, en az 995/1000 saflıkta olan, hem Londra Altın Piyasası'na (London Bullion Market Association-LBMA) hem de BİST nezdindeki Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası'na birlikte tanınan rafinerilerden birinin amblemini ya da damgasını ve seri numarasını taşıyan, bu piyasalarda standart altın olarak işlem gören "Büyük Külçe (London Good Delivery Bar)" olarak ifade edilen, yaklaşık 10,9-13,4 kg (350-430 ons) ağırlığındaki külçe altın kullanılır. Söz konusu altınlar İngiltere Merkez Bankası (BOE) ve BİST nezdindeki Bankamız hesapları kullanılarak tesis edileceğinden, Piyasalar Genel Müdürlüğümüzce bu konuda belirlenen kurallar esas alınır.

Türk lirası ve yabancı para yükümlülükler için tesis edilen döviz ve altın cinsinden zorunlu karşılık tutarları Tebliğ'in 5'inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan kur ve fiyatlar esas alınarak hesaplanır.

Türk lirası zorunlu karşılıkların Türk lirası tutulan kısmı, Ankara Şubemiz nezdinde, aşağıdaki tabloda belirtilen hesaplarda ortalama olarak tesis edilir. Bankaların Elektronik Fon Transfer Sistemi (EFT) ve Perakende Ödeme Sistemi (PÖS) bakiyeleri gün sonunda zorunlu karşılık hesaplarına aktarılır. Gün başında ise, bir önceki gün sonunda PÖS takip hesaplarından aktarılan bakiyeler PÖS, EFT takip hesaplarından veya EFT kapandıktan sonra bankaların talebiyle diğer şubelerimizden Şubeler Arası Ödemeler Sistemi (SAOS) yoluyla aktarılan bakiyeler ise EFT hesaplarına iade edilir. Şirketler EFT üyesi olmadıkları için zorunlu karşılık hesap bakiyeleri gün başında PÖS'e aktarılmayacaktır. Şirketler, Ankara Şubemiz nezdinde aşağıdaki tabloda belirtilen ortalama hesaplara tesis dönemi süresince para yatırma ve çekme işlemlerini EFT üyesi bir banka üzerinden PÖS aracılığı ve M01 mesajı ile gerçekleştireceklerdir. Zorunlu karşılık hesaplarına yapılan aktarımlarda işlem günü valör olarak verilir.

Türk lirası yükümlülükler için tesis edilmesi gereken zorunlu karşılıkların;

a) İki gün ihbarlı hesaplar kullanılmak suretiyle ABD doları cinsinden

b) BOE ve/veya BİST nezdindeki Bankamız hesapları kullanılmak suretiyle standart altın cinsinden

tutulmak istenmesi halinde, aşağıdaki tabloda belirtilen İdare Merkezimiz nezdindeki bloke hesaplar kullanılır.

Yabancı para yükümlülükler için tesis edilmesi gereken zorunlu karşılıkların;

a) Bloke olarak tutulması gereken kısmı iki gün ihbarlı hesaplar kullanılmak suretiyle aşağıdaki tabloda belirtilen İdare Merkezimiz nezdindeki bloke hesaplarda,

b) En fazla 3 puanlık kısmı ortalama olarak aşağıdaki tabloda belirtilen İdare Merkezimiz nezdindeki iki gün ihbarlı hesaplarda,

ABD doları ve/veya euro cinsinden tesis edilir. Ancak, istenmesi hâlinde yabancı para zorunlu karşılıkların tamamı bloke hesaplarda tutulabilir. Kıymetli maden depo hesapları için standart altın cinsinden zorunlu karşılık tutulmak istenmesi halinde, BOE ve/veya BİST nezdindeki Bankamız hesapları kullanılmak suretiyle aşağıdaki tabloda belirtilen İdare Merkezimiz nezdindeki bloke hesaplar kullanılır.

Yükümlülük Cinsi	Tesis Edilen Zorunlu Karşılık	Tesis Şekli	Hesap numaraları		
			Bankalar	Katılım Bankaları	Şirketler
TL	TL	Ortalama	35 04 09 ...	35 04 29 ...	35 04 32 ...
	USD	Bloke	85 36 01 ...	85 37 01 ...	85 49 01 ...
	Altın - BİST	Bloke	44 04 16 ...	44 04 17 ...	44 04 18 ...
	Altın - BOE	Bloke	44 04 12 ...	44 04 13 ...	44 04 19 ...
YP	USD	Ortalama	85 12 01 ...	85 26 01 ...	85 46 01 ...
	EUR	Ortalama	85 12 32 ...	85 26 32 ...	85 46 32 ...
	USD	Bloke	85 74 01 ...	85 64 01 ...	85 47 01 ...
	EUR	Bloke	85 74 32 ...	85 64 32 ...	85 47 32 ...
	Altın - BİST	Bloke	44 04 14 ...	44 04 15 ...	44 04 20 ...
	Altın - BOE	Bloke	44 04 10 ...	44 04 11 ...	44 04 21 ...

(*) Hesap numaralarının yanında yer alan (...) her bir banka/şirket için farklı olan muhasebe kodunu ifade etmektedir.

ABD doları yükümlülükler için bloke hesaplarda tesis edilmesi gereken asgari tutar, bu yükümlülükler için tesis edilmesi gereken toplam tutardan yabancı para zorunlu karşılıklar için ortalama olarak tesis edilebilecek tutarın düşülmesi suretiyle bulunur. Böylelikle, döneminde ABD doları yükümlülükler için tesis edilmesi gereken toplam tutarın yerine getirilmesi için, yabancı para zorunlu karşılıkların ortalama kısmının tamamı ABD doları cinsinden yatırılacak olsa dahi, tesis döneminin başında ABD doları cinsinden yeterli bloke zorunlu karşılık yatırılması sağlanır.

Ortalama olarak tesis edilmesi gereken yabancı para zorunlu karşılık tutarları, yabancı para bloke zorunlu karşılık hesaplarının bakiyelerinin, tesis edilmesi gereken toplam yabancı para zorunlu karşılık tutarından düşülmesi suretiyle bulunur.

Ortalama olarak tesis edilen yabancı para zorunlu karşılık tutarları, iki gün ihbarlı hesapların tesis süresi içindeki günlük bakiyelerinin 14 günlük ortalaması alınarak hesaplanır. İki gün ihbarlı hesapların günlük bakiyeleri valör tarihlerine göre hesaplanır.

Ortalama olarak tesis edilmesi gereken tutardan fazla tesis edilen zorunlu karşılıklar döneminde bloke olarak tesis edilmesi gereken karşılıklara sayılmaz.

Diğer taraftan, ABD doları ve euro cinsinden tesis edilen zorunlu karşılıkların bloke hesaplarda tesisi, iki gün ihbarlı hesaplar kullanılmak suretiyle gerçekleştirileceğinden, bu karşılıklar ile altın olarak tesis edilecek zorunlu karşılıkların yerine getirilmesinde herhangi bir gecikmeye meydan verilmemesi için Bankamız Piyasalar Genel Müdürlüğünce belirlenen kurallara uyulması gerekmektedir.

Merkez Bankası, ortalama olarak tutulan zorunlu karşılıkların bir kısmının veya tamamının bankalar ve finansman şirketleri itibarıyla belirli süreler için bloke olarak tutulmasını isteyebilir.

6. Zorunlu karşılıkların tesis süresi

Zorunlu karşılıklar 14 günlük sürelerde tesis edilir. Bu süre yükümlülüklerin hesaplandığı tarihten iki hafta sonraki cuma günü başlar ve tesis tarihini izleyen ikinci haftanın perşembe günü sona erer.

Zorunlu karşılıkların tesis süresinin başlangıcının resmî tatil gününe rastlaması hâlinde, bloke hesaplarda tutulan zorunlu karşılıkların yerine getirilmesinde tatili izleyen ilk iş günü esas alınır.

Merkez Bankası, zorunlu karşılık yükümlülüklerinin hesaplanma dönemi ile zorunlu karşılıkların tesis süresini önceden duyurmak koşuluyla değiştirebilir.

7. Bildirim

Bankalar zorunlu karşılığa tabi yükümlülüklerini, talimat ekindeki Zorunlu Karşılık Yükümlülük Cetveli (ZK300H) formatında ZD proje koduyla, iki hafta sonraki cuma günü öğlen 12:00'ye kadar, Bankamız İdare Merkezine EVAS (Elektronik Veri Aktarım Sistemi) yoluyla bildirir.

Türk Lirası Mevduat/Katılım Fonu Bilgi Cetveli (TL200H) ve Döviz Tevdiat Hesapları/Yabancı Para Katılım Fonu Bilgi Cetveli (DT200H) MD proje koduyla, izleyen haftanın cuma günü mesai bitimine kadar EVAS yoluyla gönderilir. Ancak, cetvellerin son bildirim tarihinden önce gönderilmesi olası sorunları azaltacaktır.

Ayrıca, uygulanan kilit sistemi nedeniyle, EVAS yoluyla gönderilmiş olan cetvellerin değiştirilerek tekrar gönderilmesi durumunda, yeni cetvellerin sisteme kabul edilebilmesi için DIZZKSA@tcmb.gov.tr adresine e-posta gönderilmesi ve telefonla teyit edilmesi yoluyla kilidin açtırılması gerekmektedir.

8. Kaldıraç oranına dayalı zorunlu karşılık yükümlülüğü

Bankaların tabi oldukları muhasebe standartları ve kayıt düzeni esas alınarak Merkez Bankasınca belirlenen usul ve esaslara göre bankalarca hesaplanacak kaldıraç oranı bu maddede belirtilen aralıklarda bulunan bankalar, ilave olarak zorunlu karşılık tesis eder.

Kaldıraç oranı, ana sermayenin aşağıda belirtilen kalemlerin toplamına bölünmesi suretiyle hesaplanır:

- a) Pasif toplamı tutarı.
- b) Gayri nakdi kredi ve yükümlülükler tutarı.
- c) Cayılabilir taahhütlerin 0,1 katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutar.
- ç) Türev finansal araçlara ait taahhütlerin her birinin kendi kredi dönüşüm oranı ile çarpımı sonucu bulunacak toplam tutar.
- d) Cayılamaz taahhütler tutarı.

Kaldıraç oranı hesaplamasında, “Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelik”in 9’uncu maddesinde yer alan ana sermayeden indirilecek değerler, bu talimatın eki olan Kaldıraç Oranı Bildirim Cetveli (KO100U) açıklamasında belirtildiği şekilde, toplam borç tutarından da indirilir. Toplam borç tutarı hesaplanırken herhangi bir netleştirme ve kredi risk azaltım tekniği kullanılmaz.

Bu madde uyarınca zorunlu karşılık yükümlülüğü, üçer aylık dönemler itibarıyla aylık kaldıraç oranlarının basit aritmetik ortalamasına göre belirlenir.

Kaldıraç oranı, “Kaldıraç Oranı Bildirim Cetveli-KO100U” ile bildirilecektir. Hesaplama yapılacak kalemlere ilişkin açıklamalar, bu talimatın “Kaldıraç Oranı Bildirim Cetveli Açıklaması” ekinde yer almaktadır.

Tüm vadelerdeki zorunlu karşılığa tabi Türk lirası ve yabancı para yükümlülükler için ayrı ayrı uygulanmak üzere;

a) 2013 yılının son üç aylık dönemi ve 2014 yılının birinci, ikinci ve üçüncü üç aylık dönemleri için hesaplanan kaldıraç oranı yüzde 3’ün altında kalan bankalar ilave olarak 2 puan, yüzde 3 (3 dâhil) ile yüzde 3,25 arasında olan bankalar ilave olarak 1,5 puan, yüzde 3,25 (3,25 dâhil) ile yüzde 3,5 arasında olan bankalar ilave olarak 1 puan zorunlu karşılığı,

b) 2014 yılının son üç aylık dönemi ve 2015 yılının birinci, ikinci ve üçüncü üç aylık dönemleri için hesaplanan kaldıraç oranı yüzde 3’ün altında kalan bankalar ilave olarak 2 puan, yüzde 3 (3 dâhil) ile yüzde 3,5 arasında olan bankalar ilave olarak 1,5 puan, yüzde 3,5 (3,5 dâhil) ile yüzde 4 arasında olan bankalar ilave olarak 1 puan zorunlu karşılığı,

c) 2015 yılının son üç aylık döneminden itibaren (bu dönem dâhil) hesaplanan kaldıraç oranı yüzde 3’ün altında kalan bankalar ilave olarak 2 puan, yüzde 3 (3 dâhil) ile yüzde 4 arasında olan bankalar ilave olarak 1,5 puan, yüzde 4 (4 dâhil) ile yüzde 5 arasında olan bankalar ilave olarak 1 puan zorunlu karşılığı,

hesaplama dönemini izleyen 4'üncü takvim ayının ilk zorunlu karşılık tesis döneminden başlamak üzere 6 zorunlu karşılık tesis döneminde tesis eder.

Bankalar kaldıraç oranını ilişikteki Kaldıraç Oranı Bildirim Cetveli (KO100U) formatında, hesaplama dönemini izleyen 3'üncü takvim ayındaki son zorunlu karşılık yükümlülük bildirim cetvelinin gönderim süresi bitimine kadar EVAS yoluyla KO proje kodunu kullanarak Bankamız İdare Merkezine bildirir.

Cetvellerin son bildirim tarihinden önce gönderilmesi olası sorunları azaltacaktır. Ayrıca, uygulanan kilit sistemi nedeniyle, EVAS yoluyla gönderilmiş olan cetvellerin değiştirilerek tekrar gönderilmesi durumunda, yeni cetvellerin sisteme kabul edilebilmesi için DIZZKSA@tcmb.gov.tr adresine e-posta gönderilmesi ve telefonla teyit edilmesi yoluyla kilidin açtırılması gerekmektedir.

Kaldıraç oranının hesaplama ve bildirim dönemleri ile kaldırıca dayalı zorunlu karşılık tesis dönemlerine ilişkin örnek tablo bu Talimatın ekinde yer almaktadır (Ek 2). 2013 yılı izleme dönemidir. Diğer taraftan, 2013 yılı son çeyreğine ait (Ekim 2013, Kasım 2013 ve Aralık 2013) verilerden başlamak üzere, kaldıraç oranı bu maddede belirtilen aralıklarda kalan bankalar için ilave olarak zorunlu karşılık tesisi söz konusu olacaktır.

2013 yılı son çeyreğine (Ekim 2013, Kasım 2013 ve Aralık 2013) ilişkin bildirim cetvelinin bu hesaplama dönemini izleyen 3'üncü ay olan Mart 2014'teki son zorunlu karşılık yükümlülük bildirim cetvelinin (28 Mart 2014) gönderim süresinin bitimi olan 11 Nisan 2014 tarihine kadar gönderilmesi gerekmektedir. Ancak, her dönem bildirimlerin son günlere bırakılmamasında işlemlerin sağlıklı yürütülebilmesi açısından fayda görülmektedir.

Bu kapsamda ilave olarak zorunlu karşılık tesis etme durumunda olan bankanın, örneğin ilk hesaplama dönemini izleyen 4'üncü takvim ayının ilk zorunlu karşılık tesis dönemi olan 11-24 Nisan 2014'ten başlayarak 6 zorunlu karşılık tesis dönemi boyunca ilave olarak zorunlu karşılık tesis etmesi gerekmektedir.

9. Yaptırım uygulaması

Bankalarca ve finansman şirketlerince;

a) Zorunlu karşılıkların süresinde tesis edilmemesi veya eksik tesis edilmesi,

b) Zorunlu karşılık cetvellerinde yer alan yükümlülükler ile yapılacak incelemeler sonucu tespit olunacak yükümlülükler arasında fark oluşması nedeniyle, zorunlu karşılıkların eksik tesis edilmiş olması,

hâllerinde, eksik tesis edilen; Türk lirası zorunlu karşılıkların 2 katı tutarında Türk lirası cinsinden, yabancı para zorunlu karşılıkların 3 katı tutarında ABD doları cinsinden mevduat, zorunlu karşılıkların eksik tesis edildiği süreler dikkate alınarak Bankamız nezdinde açılan aşağıdaki tabloda belirtilen bloke hesaplarda iki gün ihbarlı hesaplar kullanılmak suretiyle faizsiz olarak tutulur.

Yükümlülük Cinsi	Tesis Edilen Zorunlu Karşılık	Tesis Şekli	Hesap numaraları		
			Bankalar	Katılım Bankaları	Şirketler
TL	TL	Bloke	35 04 21 ...	35 04 22 ...	35 04 33 ...
YP	USD	Bloke	85 67 01 ...	85 68 01 ...	85 48 01 ...

(*) Hesap numaralarının yanında yer alan (...) her bir banka/şirket için farklı olan muhasebe kodunu ifade etmektedir.

Yabancı para yükümlülüklerin eksik tesis edildiği durumlarda faizsiz olarak tutulacak mevduatın ABD doları karşılığı, ilgili yükümlülük cetveli için geçerli olan döviz alış kuru esas alınarak hesaplanır.

Yabancı para ve ABD doları yükümlülüklerin her ikisinin de eksik tesis edildiği durumlarda; faizsiz olarak tutulacak mevduat yabancı para ve ABD doları cinsinden yükümlülükler için eksik tesis edilen tutarlardan büyük olan tutar üzerinden hesaplanır.

Faizsiz mevduat, Bankamızca bildirilen tutar ve tesis süresi göz önüne alınarak tutulur. Zorunlu karşılıkların eksik tesis edildiği tespitinin birden fazla dönemi içerdiği durumlarda, her dönem için tutulması gereken faizsiz mevduat tutarı ayrı ayrı hesaplanır, ancak herhangi bir dönemde Bankamızca bildirilen tutardan fazla tutulan kısımlar daha sonraki dönemlerde tutulması gereken faizsiz mevduata sayılır.

Bildirilen dönemde faizsiz mevduatın tutulmaması veya eksik tutulması hâlinde, eksik tutulan mevduata tekabül eden zorunlu karşılık tutarları için cezai faiz uygulanır. Cezai faiz uygulamasında, yabancı para zorunlu karşılıkların eksik tesis edilen kısmının Türk lirası karşılıkları esas alınır. Tahakkuk ettirilen cezai faizlerin Bankamızca belirtilen süre içinde yatırılmaması hâlinde, söz konusu cezai faizler 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca tahsil edilir.

Cezai faiz oranı, zorunlu karşılıkların eksik tesis edildiği dönemde bloke hesaplar için ilk günde, ortalama hesaplar için son günde, bu tarihlerin resmî tatil gününe rastlaması durumunda ise bir önceki iş gününde Merkez Bankasının ilan ettiği en yüksek gecelik borç verme faiz oranının 1,50 katsayısıyla çarpımı sonucu bulunan orandır.

Birinci fıkranın (b) bendi kapsamında eksik hesaplandığı tespit edilen yükümlülükler için zorunlu karşılık cetvelleri yeniden düzenlenerek Bankamıza gönderilir. Ancak, bu fıkra kapsamında bir yükümlülük dönemine ilişkin olarak eksik hesaplanan zorunlu karşılığa tabi yükümlülüklerin, Türk lirası ve yabancı para için ayrı ayrı olmak üzere, yüz bin Türk lirasının altında kalması halinde düzeltilmiş cetvel gönderilmesi istenmez. Diğer taraftan, yükümlülük tutarını etkilemeyen, ancak tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarının değişmesine neden olan, vade geçişi ve benzeri hatalı uygulamalar olması halinde, söz konusu hatalı uygulamalar nedeniyle eksik/fazla tesis edilen zorunlu karşılık tutarının zorunlu karşılığa tabi yükümlülüğe tekabül eden tutarı da dikkate alınır. Dolayısıyla, eksik hesaplanan yükümlülüklerin yüz bin Türk lirasının altında kalıp kalmadığı değerlendirilmesi yapılırken aşağıdaki adımların izlenmesi gerekmekte olup, uygulamaya ilişkin örnek tablo Ek 3'te verilmektedir:

- a) İlgili dönemde Türk lirası veya yabancı para yükümlülükler için ayrı ayrı olmak üzere, düzeltilmiş zorunlu karşılığa tabi yükümlülük ve düzeltilmiş zorunlu karşılık tutarları hesaplanır.
- b) Düzeltilmiş tutarlar üzerinden efektif zorunlu karşılık oranı (efektif oran) hesaplanır. Efektif oran, düzeltilmiş zorunlu karşılık tutarının, düzeltilmiş yükümlülük tutarına bölünmesi suretiyle bulunur.
- c) Yükümlülükleri etkilemeyen hatalı uygulamalar nedeniyle zorunlu karşılık tutarında meydana gelen değişim, efektif orana bölünerek yükümlülük cinsinden karşılığı bulunur.
- d) Bulunan tutar, zorunlu karşılığa tabi yükümlülükteki değişim ile toplanır ve yüz bin Türk lirası kıyaslamasının yapılabilmesi için kullanılacak net eksik bildirim tutarına ulaşılır.
- e) Söz konusu net eksik bildirim tutarının hem Türk lirası hem de yabancı para yükümlülükler için yüz bin Türk lirasının altında kalması halinde düzeltilmiş cetvel gönderilmez; ikisinden birinin yüz bin Türk lirasının üzerinde kalması halinde ise (a) bendinde hesaplanan tutarlar üzerinden düzeltilmiş cetvel gönderilir.

Tesis dönemi bittikten sonra yapılan incelemeler sonucunda hazırlanan düzeltme cetvelleri için;

- a) Türk lirası yükümlülükler için; eksik/fazla tutulan Türk lirası tutarların bir sonraki döneme aktarılması uygulaması 17.01.2014 tarihli yükümlülük cetvelinden itibaren dikkate alınmaz,
- b) Yabancı para yükümlülükler için; ortalama hesaplarda fazla tesis edilen tutarlar bloke hesaplarda eksik tesis edilen tutarlara, fazla tesis edilen euro tutarlar ilgili dönemde eksik tesis edilen ABD doları tutarlara sayılır.

Zorunlu karşılık uygulamasında, başlangıçta veya denetimler sonrasında cezai yaptırımla karşı karşıya kalınmaması için yükümlülüklerin bu talimat ve eki cetvellerin açıklamalarına göre hesaplanmasında ve karşılıkların süresi içinde tesis edilmesinde gerekli özen ve dikkatin gösterilmesi gerekmektedir.

Zorunlu karşılık yükümlülüğünü sürekli olarak eksik tesis eden, zorunlu karşılık yükümlülüklerine ilişkin cetvelleri zamanında ve belirlenen formatlara uygun biçimde göndermeyen kuruluşlar hakkında Bankamızca gerekli idari tedbirler alınır.

10. Zorunlu karşılıklara faiz/nema ödenmesi

Zorunlu karşılığa tabi bankaların ve finansman şirketlerinin Türk lirası cinsinden tesis ettikleri zorunlu karşılıklara faiz/nema ödenir.

Faiz/nema tutarı, 2014 yılı Kasım ve Aralık aylarındaki tesisler için izleyen ayların ilk iş günlerinde Bankamız ağırlıklı ortalama fonlama maliyetinin (AOFM) 700 baz puan eksik oranında ödenir. 2014 yılı Kasım ayındaki ilk zorunlu karşılık tesis dönemi 24 Ekim 2014 tarihinde başlamış olduğundan, 24 Ekim – 31 Ekim 2014 tarihleri arasındaki tesisler için zorunlu karşılık faiz/nema oranı yüzde 0 olarak dikkate alınır.

2015 yılı ilk üç aylık dönemindeki tesislerden itibaren faiz/nema ödemesi, zorunlu karşılığa tabi kuruluşların $100 \times (\text{Mevduat} + \text{Özkaynak}) / \text{Kredi}$ ("M" mevduat, "Ö" özkaynaklar ve "K" kredi olmak üzere $100 \times (M + \text{Ö}) / K$) oranındaki (Oran) gelişmeler dikkate alınarak Mart, Haziran, Eylül, Aralık ayları sonunu izleyen ilk iş gününde yapılacaktır. Oran, bankalar için "Ocak-Mart, Nisan-Haziran, Temmuz-Eylül ve Ekim-Aralık" arasındaki üçer aylık dönemler itibarıyla aylık olarak hesaplanan oranların basit aritmetik ortalaması şeklinde, finansman şirketleri için ise raporlama üç ayda bir yapıldığından aylık raporlama yapılincaya kadar dönem sonu bilanço verilerinden hesaplanan Oran olarak belirlenmiştir.

Oran, para birimi ayrımı yapılmaksızın toplam tutarlar üzerinden hesaplanır. Türk lirası cinsinden tesis edilen zorunlu karşılıklara faiz/nema ödenmesinde esas alınacak Oranın payında yer alan "M", bankalararası ve Türk lirası resmî mevduat hariç mevduat ve katılım fonları olarak, "Ö" ise zorunlu karşılığa tabi kuruluşların bilançolarında yer alan özkaynaklar olarak tanımlanır. Oranın paydasında yer alan "K", bankalararası krediler hariç olmak üzere takipteki brüt alacakları içerecek şekilde dikkate alınır. Buna göre, mevduat ve katılım bankaları için, aylık bilançoda yer alan mevduat tutarından aylık mizandaki konsolide Türk lirası resmî mevduat tutarı çıkarılır ve elde edilen tutar yine aylık bilançodan elde edilen toplam özkaynaklar tutarı ile toplanır. Kalkınma ve yatırım bankalarında ise aylık bilançoda yer alan toplam özkaynaklar tutarı Oran'ın payının hesaplanmasında dikkate alınır. Her iki grup için Oran'ın paydası aylık bilançoda yer alan krediler ile brüt takipteki alacaklardan oluşur. Mevduat ve katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankaları için elde edilen sonuç 100 ile çarpılır. Söz konusu hesaplama aylık olarak yapılır ve üç aylık dönemin basit aritmetik ortalaması o bankanın Oran'ı olarak esas alınır. Finansman şirketleri için ise üç ayda bir hazırlanan bilanço formundaki özkaynaklar toplamı finansman kredileri ile brüt takipteki finansman kredileri toplamına bölünmesi ve çıkan sonucun 100 ile çarpılması suretiyle üç aylık döneme ilişkin Oran hesaplanır. Söz konusu tutarlar hesaplanırken, aşağıdaki tabloda yer alan formlar ve ilgili satırlar kullanılır:

	Mevduat (Bankalararası mevduat hariç)	Resmi Mevduat	Özkaynaklar	Kredi
Mevduat ve Katılım Bankaları	BL300A Satır: 22 Sütun: 3	MZ700A: Hesap Kodu: 30400; 30401; 30402; 30403; 30404; 30405; 31400; 31401; 31402; 31403; 31404; 31405 MZ352A: Hesap Kodu: 30400; 30401; 30402; 30403; 30404; 30405; 320002; 320102; 320202; 320402; 320502; 320602; 320612; 320622; 320642; 320652; 322002; 322102; 322202; 322302; 322402; 322502	BL300A Satır: 46 Sütun: 3	BL300A Satır: 10+12 Sütun: 3
Kalkınma ve Yatırım Bankaları			BL300A Satır: 46 Sütun: 3	BL300A Satır: 10+12
Finansman Şirketleri			BL210UF Satır: 86 Sütun: 3	BL210UF Satır: 17+31

Zorunlu karşılığa tabi kuruluşlar “mevduat ve katılım bankaları”, “kalkınma ve yatırım bankaları” ve “finansman şirketleri” olmak üzere üç gruba ayrılmıştır. Her bir banka ve kuruluş grubunun ağırlıklı ortalama oranı her bir grupta toplam M ve Ö’nün toplam K’ya oranlanması ve oranın 100 ile çarpılması şeklinde ayrı ayrı hesaplanır ve bulunan aylık oranların üç aylık basit ortalaması (finansman şirketleri için, üç aylık döneme ilişkin ağırlıklı ortalama oran) en yakın tam sayıya yuvarlanır (Ek-4). Grubun ağırlıklı ortalaması hesaplanırken her zaman cari dönemden bir önceki dönemin (uygulamanın başlangıcında Temmuz-Eylül 2014) ortalaması esas alınır.

Her bir banka ve finansman şirketi için, başlangıçta Temmuz-Eylül 2014 dönemi, sonrasında ise Temmuz-Eylül 2014’ten itibaren cari dönemin bir öncesi döneme kadar olan tüm üç aylık dönemlerin basit aritmetik ortalaması, Oran ortalamasının referans dönem değeri olarak dikkate alınır (Ek-4). Üç aylık bir dönemde herhangi bir kuruluşta üç aylık dönemin tamamında kredi tutarı sıfır olduğunda bu kuruluşun Oran’ı referans dönem değerinin hesaplanmasında dikkate alınmaz. Üç aylık bir dönemin herhangi bir ayında kredi verisi bulunması halinde söz konusu kuruluşun üç aylık dönem ortalama Oran’ı kredi verisinin bulunduğu aylar üzerinden hesaplanır ve referans dönem değeri hesaplamasına dâhil edilir.

Bankalar ve finansman şirketlerinden kendi Oran’ı, ilgili grubun bir önceki üç aylık dönemindeki ağırlıklı ortalama Oran’ına eşit veya bu Oran’ın üstünde olanlara, kendi oranını referans döneme göre korumaları veya artırmaları halinde Türk lirası zorunlu karşılıkları için AOFM’nin 500 baz puan eksiği oranında faiz/nema ödenir. Diğer bankaların ve finansman şirketlerinin Türk lirası zorunlu karşılıklarına ise AOFM’nin 700 baz puan eksiği oranında faiz/nema ödenir. Zorunlu karşılığa tabi kuruluşların Oran’ındaki değişim 0,1 yüzdelik puan (10 baz puan) ve katları şeklinde dikkate alınır (Ek-4). Herhangi bir kuruluşta üç ayda da kredi tutarı sıfır olduğunda bu kuruluş için o döneme ait Oran hesaplanamayacağından, kuruluşun referans dönemindeki Oran’ına bakılmaksızın bu kuruluşta AOFM’nin 500 baz puan eksiği üzerinden faiz/nema ödenir. Üç aylık bir dönemin sadece bazı aylarında kredi verisi bulunmaması halinde söz konusu kuruluşun Oran’ı kredi verisinin bulunduğu aylar için hesaplanır ve faiz/nema oranı belirlenir.

AOFM’nin yüzde 7’nin veya yüzde 5’in altına düşmesi halinde bazı bankalara ve finansman şirketlerine uygulanacak zorunlu karşılık faiz/nema oranı negatife dönüşeceğinden, ilgili günlerde zorunlu karşılıklara ödenecek faiz/nema oranı bu kuruluşlar için yüzde 0 olarak dikkate alınır. AOFM günlük olarak Bankamız web sitesinde yayımlanmaktadır.

Faiz/nema tahakkuku üç ayda bir Mart, Haziran, Eylül, Aralık ayları sonunda gerçekleştirilir ve faiz/nema ödemesi üç aylık dönemi izleyen ilk iş gününde yapılır. Üç aylık dönemlere göre olan uygulamaya Temmuz-Eylül 2014 referans dönemi ve bu dönemdeki grup ağırlıklı ortalamalarıyla başlanır, 1 Ocak 2015’ten başlayan ilk üç aydaki zorunlu karşılık tesisleri için ilk faiz ödemesi 1 Nisan 2015’te yapılır.

Bilanço verilerinin geç raporlanması halinde üç aylık cari dönem Oranı hesaplanamayan bankalara ve finansman şirketlerine ilgili dönemde AOFM’nin 700 baz puan eksiği üzerinden faiz/nema tahakkuku yapılır.

Dönemler arası taşıma imkânı nedeniyle oluşan fazla tutarlar dâhil olmak üzere, Türk lirası yükümlülükler için tesis edilmesi gerekenden daha fazla tesis edilen tutarlara faiz/nema ödenmez.

Tesis dönemi başladıktan sonra düzeltme cetveli gönderilmesi durumunda tesis edilecek zorunlu karşılıklarda oluşan değişim ödenecek faiz/nema tutarının belirlenmesinde dikkate alınmaz.

11. Mevduat/katılım fonlarından olağanüstü çekilişler

Mevduat/katılım fonlarından olağanüstü çekiliş olan bankaların, eksiliş tutarını, eksilişe konu teşkil eden mevduat veya katılım fonunun vade ve türünü ve eksilişin başladığı tarihi Bankamız İdare Merkezine yazılı olarak bildirmeleri hâlinde, tesis etmeleri gereken zorunlu karşılık tutarı, olağanüstü eksilişe tekabül eden mevduat/katılım fonları göz önüne alınarak yeniden hesaplanabilir.

12. Geçici Madde Uygulamaları

Tebliğ'in geçici maddelerinin uygulamasına ilişkin açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

a) Geçici 1'inci madde: 3/1/2004 tarihli ve 25335 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bankalar Kanununun 14'üncü Maddesinin (3) Numaralı Fıkrası Uyarınca Bankacılık İşlemleri Yapma ve Mevduat Kabul Etme İzni Kaldırılan T. İmar Bankası T.A.Ş. Nezinde Bulunan Tasarruf, Ticari Kuruluşlar ve Diğer Kuruluşlar Mevduatının Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca Ödenmesine İlişkin Esas ve Usuller Hakkında 29/12/2003 tarihli ve 2003/6668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından T. İmar Bankası T.A.Ş. mudileri adına T.C. Ziraat Bankası A.Ş. nezdinde açılan vadesiz mevduat hesaplarındaki tutarlar bu hesaplarda kaldıkları sürece, vadeli mevduat hesaplarındaki tutarlar ise vadeleri sonuna kadar zorunlu karşılığa tabi değildir.

b) Geçici 2'nci madde: Bankaların yurt dışı şubeleri nezdinde izlenen kredilerden;

a) 30/6/2009 tarihinden önce, bir sözleşmeye dayalı konsorsiyum ya da sendikasyon kredileri gibi, doğrudan banka yönetim kurulu ve genel müdürlük üst düzey yetkililerinin imzaları ile alınanlar dışındakiler ile

b) 30/6/2009 – 8/1/2010 tarihleri arasında temin edilenler

vadeleri sonuna kadar zorunlu karşılığa tabi yükümlülükler arasına dâhil edilmez.

11/12/2009 tarih ve 27429 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tekdüzen Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile "Yurt Dışından Kullanılan Krediler Hesabı"nın açıklaması değiştirilerek, bankaların temin etmiş oldukları bir sözleşmeye dayalı konsorsiyum ya da sendikasyon kredileri gibi kredilerin genel müdürlük veya yurt dışı şube nezdinde izlemesi hususu 30/06/2009 tarihinden geçerli olmak üzere genel müdürlük yetkisine bırakılmıştır.

Bu çerçevede, yurt dışı şubeler nezdinde izlenen kredilerden 30/6/2009 (dâhil) - 8/1/2010 (hariç) tarihleri arasında alınanlar ile 30/6/2009 tarihinden önce yurt dışı şube yetkililerinin imzası ile alınanlar vadeleri sonuna kadar zorunlu karşılığa tabi yükümlülükler arasına dâhil edilmeyecektir. Bankaların yurt dışı şubeleri nezdinde izlenen kredilerden 30/6/2009 tarihinden önce alınmış olmakla birlikte doğrudan banka yönetim kurulu ve genel müdürlük üst düzey yetkililerinin imzaları ile alınan krediler 8/1/2010 tarihinden itibaren zorunlu karşılığa tabi yükümlülüklerle dâhil edilecektir.

c) Geçici 3'üncü madde: 4/10/2013 tarihli ve 28785 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (2005/1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2013/13) ile zorunlu karşılığa tabi tutulan finansman şirketlerinin 4/10/2013 tarihi itibarıyla mevcut olan yurt dışından kullanılan kredileri, ihraç edilen menkul kıymetleri ve özkaynak

hesabında dikkate alınmayan sermaye benzeri borçları vadeleri sonuna kadar zorunlu karşılığa tabi yükümlölükler arasına dâhil edilmez.

d) Geçici 4'üncü madde: Yürürlükten kaldırılan 16/11/2005 tarihli ve 25995 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (2005/1)'e ilişkin zorunlu karşılığa tabi yükümlölüklerden 2013/15 sayılı Tebliğ ile yükümlölük kapsamı dışına çıkarılanlar hakkında 17/1/2014 tarihinden itibaren yapılacak denetim ve incelemelerde ortaya çıkan tespitler için yaptırım uygulanmaz.

17/1/2014 tarihinden önce yapılan denetim ve incelemelerde ortaya çıkan tespitler için yürürlükten kaldırılan Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2005/1) ve bu Tebliğe ilişkin uygulama talimatı hükümlerine istinaden işlem tesis edilecektir.

**EK 1: EKSİK YA DA FAZLA TESİS EDİLEN TL ZORUNLU KARŞILIKLARIN BİR SONRAKİ DÖNEME AKTARILMASI
UYGULAMASINA İLİŞKİN ÖRNEK TABLO (BİN TL)**

Yükümlülük Tarihi	25.12.09	08.01.10	22.01.10	05.02.10	19.02.10	05.03.10	19.03.10	02.04.10	16.04.10	30.04.10	14.05.10	28.05.10	11.06.10
Tesis Dönemi Başlangıç Tarihi	08.01.10	22.01.10	05.02.10	19.02.10	05.03.10	19.03.10	02.04.10	16.04.10	30.04.10	14.05.10	28.05.10	11.06.10	25.06.10
Tesis Dönemi Bitiş Tarihi	21.01.10	04.02.10	18.02.10	04.03.10	18.03.10	01.04.10	15.04.10	29.04.10	13.05.10	27.05.10	10.06.10	24.06.10	08.07.10
Tutulması gereken	200	220	230	210	500	300	110	260	300	250	210	500	300
Tutulan	150	280	220	230	520	230	95	200	320	260	190	480	320
Fark	-50	60	-10	20	20	-70	-15	-60	20	10	-20	-20	20
Önceki dönemden taşınan tutar	0	-10	11	0	11	20	-15	-6	-13	7	10	-10	-20
Sonraki döneme taşınabilecek tutar	-10	11	0	11	20	-15	-6	-13	7	10	-10	-20	0
Yaptırıma tabi tutar	-40	0	0	0	0	-35	-24	-53	0	0	0	-10	0

Taşınabilecek azami tutar (%5)	10	11	12	11	25	15	6	13	15	13	11	25	15
--------------------------------	----	----	----	----	----	----	---	----	----	----	----	----	----

EK 2: 2012/16 SAYILI TEBLİĞ İLE GETİRİLEN KALDIRACA DAYALI ZORUNLU KARŞILIK UYGULAMASINA İLİŞKİN ÖRNEK TABLO

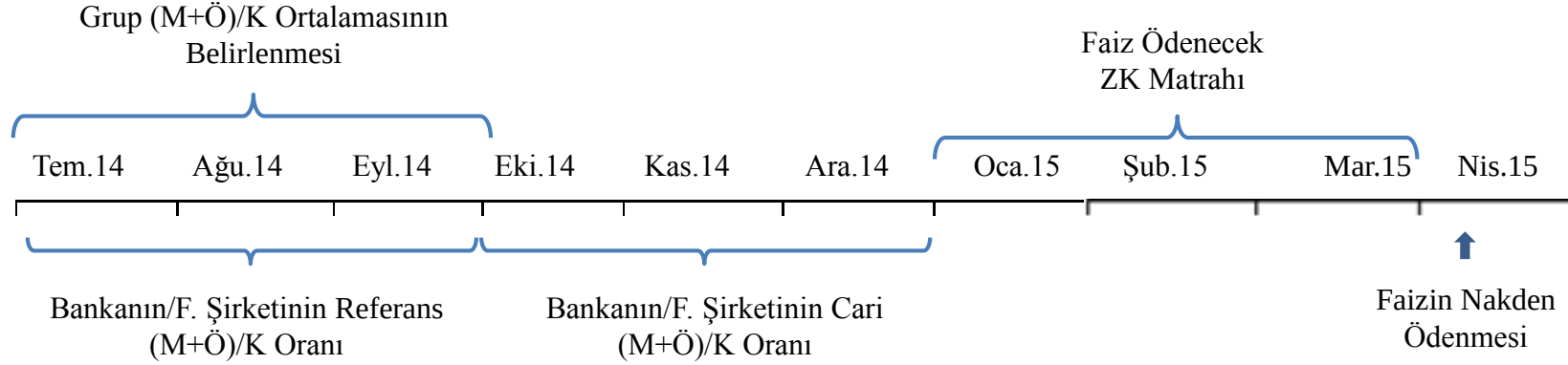
	KO100U Cetvel Dönemi	KO100U Cetveli Son Bildirim Tarihi	İlave Zorunlu Karşılığın Hesaplanacağı ZK300H Yükümlülük Tarihleri	İlave Zorunlu Karşılığın Tesis Edileceği Dönemler
İZLEME DÖNEMİ	Aralık 2012	12.04.2013	-	-
	Mart 2013	05.07.2013	-	-
	Haziran 2013	11.10.2013	-	-
	Eylül 2013	03.01.2014	-	-
UYGULAMA DÖNEMİ	Aralık 2013	11.04.2014	28.03.2014 - 06.06.2014 Tarihleri Arasındaki 6 Yükümlülük Hesaplama Tarihi	11.04.2014 - 03.07.2014 Tarihleri Arasındaki 6 Zorunlu Karşılık Tesis Dönemi
	Mart 2014	04.07.2014	20.06.2014 - 29.08.2014 Tarihleri Arasındaki 6 Yükümlülük Hesaplama Tarihi	04.07.2014 - 25.09.2014 Tarihleri Arasındaki 6 Zorunlu Karşılık Tesis Dönemi
	Haziran 2014	10.10.2014	26.09.2014 - 05.12.2014 Tarihleri Arasındaki 6 Yükümlülük Hesaplama Tarihi	10.10.2014 - 01.01.2015 Tarihleri Arasındaki 6 Zorunlu Karşılık Tesis Dönemi
	Eylül 2014	02.01.2015	19.12.2014 - 27.02.2015 Tarihleri Arasındaki 6 Yükümlülük Hesaplama Tarihi	02.01.2015 - 26.03.2015 Tarihleri Arasındaki 6 Zorunlu Karşılık Tesis Dönemi
	Aralık 2014	10.04.2015	27.03.2015 - 05.06.2015 Tarihleri Arasındaki 6 Yükümlülük Hesaplama Tarihi	10.04.2015 - 02.07.2015 Tarihleri Arasındaki 6 Zorunlu Karşılık Tesis Dönemi
	...	...	...	...
	...	...	...	...

EK 3: YAPILAN İNCELEME VE DENETİMLER SONUCUNDA ZORUNLU KARŞILIĞA TABİ YÜKÜMLÜLÜKLERDE VE/VEYA TESİS EDİLECEK ZORUNLU KARŞILIK TUTARINDA ARTIŞ OLMASI HALİNDE DÜZELTİLMİŞ CETVEL GÖNDERİLMESİNE İLİŞKİN ÖRNEK UYGULAMA (BİN TL)

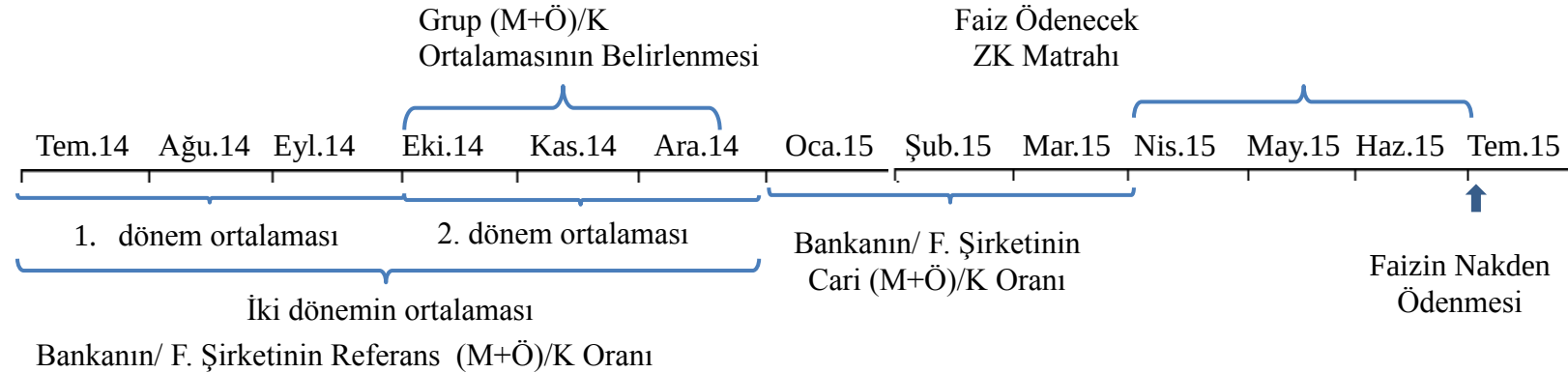
Yükümlülüklerde meydana gelen değişiklik (c)	artış		artış		azalış		değişim yok		artış	
Toplam yükümlülüğü etkilemeyen hataların tesis edilmesi gereken ZK'da meydana getirdiği değişiklik (ii)	artış		azalış		artış		artış		değişim yok	
Bin TL	I. Örnek	II. Örnek	I. Örnek	II. Örnek	I. Örnek	II. Örnek	I. Örnek	II. Örnek	I. Örnek	II. Örnek
Eski cetvelde										
a) ZK'ya tabi yükümlülük	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
b) Tesis edilmesi gereken ZK	319	319	319	319	319	319	319	319	319	319
Denetim raporuna göre değişim										
c) ZK'ya tabi yükümlülükte değişim	30	30	300	300	-200	-200	0	0	95	100
d) Tesis edilmesi gereken ZK'da değişim (i+ii)	8	33	7	12	9	19	10	25	10	11
i) ZK'ya tabi yük. etkileyen hatalardan gelen	3	3	32	32	-21	-21	0	0	10	11
ii) ZK'ya tabi yük. etkilemeyen hatalardan gelen	5	30	-25	-20	30	40	10	25	0	0
Düzeltilmiş tutarlar										
e) ZK'ya tabi yükümlülük (a+c)	3.030	3.030	3.300	3.300	2.800	2.800	3.000	3.000	3.095	3.100
f) Tesis edilmesi gereken ZK (b+d)	327	352	326	330	328	338	329	344	329	330
g) Efektif oran (f/e)	%10,79	%11,61	%9,87	%10,01	%11,71	%12,06	%10,96	%11,46	%10,62	%10,64
h) ii bendinde tesis edilmesi gereken ZK'daki değişimin yükümlülüğe tekabül eden tutarı (ii/g)	46	258	-253	-200	256	332	91	218	0	0
100 bin TL ile kıyaslamak için kullanılacak toplam yükümlülük (c+h)	76	288	47	100	56	132	91	218	95	100
Düzeltilmiş cetvel										
ZK'ya tabi yükümlülük (e)	Cetvel gönderilmez	3.030	Cetvel gönderilmez	3.300	Cetvel gönderilmez	2.800	Cetvel gönderilmez	3.000	Cetvel gönderilmez	3.100
Tesis edilmesi gereken (f)		352		330		338		344		330

EK 4: TÜRK LİRASI ZORUNLU KARŞILIKLARA $100 \times (\text{MEVDUAT} + \text{ÖZKAYNAKLAR}) / \text{KREDİ ORANINA GÖRE ÖDENECEK FAİZİN BELİRLENMESİNE İLİŞKİN ŞEMA}$

1 Nisan 2015'te yapılacak nakden faiz ödemesinde dikkate alınacak oran ve tesislerin şematik gösterimi:

1 Temmuz 2015'te yapılacak nakden faiz ödemesinde dikkate alınacak oran ve tesislerin şematik gösterimi:

Muhtelif Durumlar İçin Zorunlu Karşılık Faiz Oranı:

Kendi Oranı	Bankanın/ F. Şirketinin Referans (M+Ö)/K Oranı	Bankanın/ F. Şirketinin Cari (M+Ö)/K Oranı	Bankanın/ F. Şirketinin (M+Ö)/K Oranındaki Değişim, 0,1 ve Katlarına Yuvarlama	Örnek Grup (M+Ö)/K Oranı, Tam Sayıya Yuvarlama (*)	Faiz Ödemesi
1. Durum: Grup ort. üstünde / artış	%103,71	% 103,76	%0,05'ten %0,1 artış	%99,55'ten %100	AOFM-500 bp
2. Durum: Grup ort. üstünde / sabit	%103,81	% 103,77	%0,04'ten sabit	%100,44'ten %100	AOFM-500 bp
3. Durum: Grup ort. üstünde/ azalış	%103,75	% 103,69	%0,05'ten %0,1 azalış	%100,18'den %100	AOFM-700 bp
4. Durum: Grup ort. altında / artış	%104,54	% 104,59	%0,05'ten %0,1 artış	%119,75'den %120	AOFM-700 bp
5. Durum: Grup ort. altında / sabit	%104,59	% 104,57	%0,02'den sabit	%120,38'ten %120	AOFM-700 bp
6. Durum: Grup ort. altında / azalış	%104,82	% 104,74	%0,08'den %0,1 azalış	%120,12'den %120	AOFM-700 bp
7. Durum: Kredi Verisi Bulunmaması Durumunda Oranın Hesaplanamaması	%99,1	N.A.	N.A.	%103,7'den %104	AOFM-500 bp

(*) Ağırlıklı grup ortalamaları belirlendikçe Bankamız web sitesinde yayımlanacaktır.

ZORUNLU KARŞILIK YÜKÜMLÜLÜK CETVELİ AÇIKLAMASI

A) CETVEL KODU: ZK300H

B) CETVEL ADI: ZORUNLU KARŞILIK YÜKÜMLÜLÜK CETVELİ

C) PARA BİRİMİ: TL (BİN), USD, EUR, ALTIN (GRAM)

D) AMAÇ: Cetvelin amacı, bankaların ve şirketlerin zorunlu karşılığa tabi yükümlülükleri ile bu yükümlülükleri için Bankamız nezdinde bulunduracakları zorunlu karşılıkların bildirimini sağlamaktır.

E) DÜZENLENME DÖNEMİ: İki haftada bir cuma günleri itibarıyla hazırlanacaktır. Cuma gününün resmî tatile rastlaması hâlinde bir önceki iş günü esas alınacaktır.

F) GENEL AÇIKLAMA: Cetvelin 1-20'nci satırlarının birinci sütununa mizan hesaplarından TL olanların, ikinci sütununa YP olanların, üçüncü sütununa USD olanların bakiyeleri bin Türk lirası cinsinden yazılacaktır.

Cetvelin 21-26'ncı satırları bin Türk lirası cinsinden, 27-28'inci satırları USD veya EUR cinsinden küsuratsız olarak, 29-30'uncu satırları gram cinsinden nokta işareti ile ayırarak ve noktadan sonra iki hane görülecek şekilde küsuratlı olarak yazılacaktır.

Yabancı para yükümlülükler ile yabancı para zorunlu karşılıkların Türk lirası karşılıklarının hesaplanmasında; Tebliğ'in 5'inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan kur ve fiyatlar esas alınacaktır.

Cetvelin USD sütununda yer alan tutarlar, YP sütununda yer alan tutarlardan büyük olmayacak, büyük olduğu durumda USD sütununa YP sütunundaki değer yazılacaktır.

G) SATIR VE SÜTUN AÇIKLAMALARI:

1. ZORUNLU KARŞILIĞA TABİ YÜKÜMLÜLÜKLER: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ve 10'uncu satırlar toplamı yazılacaktır.

2. MEVDUAT/KATILIM FONU: Talimatın 3'üncü maddesinde yer alan hesap numaraları ve açıklamalara göre ilgili tutarlar yazılacaktır. Bu satırın TL sütunundaki tutar, TL200H cetvelinin toplam sütununun 20'nci satırından 17'nci satırının indirilmesi sonucu bulunacak tutar ile uyumlu olacaktır. YP sütunundaki tutar, DT200H cetvelinin her bir döviz ve kıymetli maden cinsi için toplam sütununun 1'inci satırından 10'uncu satırının indirilmesi sonucu bulunacak tutarların TL karşılıkları toplamı ile uyumlu olacaktır. USD sütunundaki tutar, DT200H cetvelinin USD döviz cinsi için toplam sütununun 1'inci satırından 10'uncu satırının indirilmesi sonucu bulunacak tutarın TL karşılığı ile uyumlu olacaktır.

3. KULLANILAN KREDİLER: Talimatın 3'üncü maddesinde yer alan hesap numaraları ve açıklamalara göre ilgili tutarlar yazılacaktır. Cetvelin 18'inci satırında yer alan Hazine Garantisiyle Sağlanan Krediler kaleminin indirilmesi sonucu kalan tutarların yazılması gerekmektedir.

4. İHRAÇ EDİLEN MENKUL KIYMETLER: Talimatın 3'üncü maddesinde yer alan hesap numaraları ve açıklamalara göre ilgili tutarlar yazılacaktır.

5. SERMAYE BENZERİ BORÇLAR: Talimatın 3'üncü maddesinde yer alan hesap numaraları ve açıklamalara göre ilgili tutarlar yazılacaktır. Sermaye benzeri borçların hesap bakiyesinden cetvelin 19'uncu satırında yer alan özkaynak hesabında dikkate alınan tutarların indirilmesi sonucu kalan tutarların yazılması gerekmektedir.

6. REPO İŞLEMLERİNDEN SAĞLANAN FONLAR: Talimatın 3'üncü maddesinde yer alan hesap numaraları ve açıklamalara göre ilgili tutarlar yazılacaktır.

7. YURT DIŞI ŞUBELER NEZDİNDE İZLENEN KREDİLER: Talimatın 3'üncü maddesinde yer alan hesap numaraları ve açıklamalara göre ilgili tutarlar yazılacaktır. Bu satıra, eğer varsa Geçici 2'nci madde ile istisna sağlanan kredi tutarları indirildikten sonra kalan bakiye yazılacaktır.

8. YURT DIŞI ŞUBELER NEZDİNDE İZLENEN YURT İÇİ YERLEŞİKLERİN MEVDUATI / KATILIM FONU: Talimatın 3'üncü maddesinde yer alan hesap numaraları ve açıklamalara göre ilgili tutarlar yazılacaktır. Bu satırın TL sütunundaki tutar, TL200H cetveli 17'nci satır toplam sütunu ile uyumlu olacaktır. YP sütunundaki tutar, DT200H cetvelinde yer alan her bir döviz ve kıymetli maden cinsine ait DTH/YP katılım fonu toplamının yer aldığı 10'uncu satırın TL karşılıkları toplamı ile uyumlu olacaktır. USD sütunundaki tutar, DT200H cetvelinde USD döviz cinsine ait DTH/YP katılım fonu toplamının yer aldığı 10'uncu satırın TL karşılığı ile uyumlu olacaktır.

9. YURT DIŞI MERKEZ VE ŞUBELERE NET YÜKÜMLÜLÜKLERİN 7 VE 8. SATIRLARDAKİ TUTARLARI AŞAN KISMI: Talimatın 3'üncü maddesinde yer alan hesap numaraları ve açıklamalara göre ilgili tutarlar yazılacaktır.

10. KREDİ KARTI ÖDEMELERİNDEN BORÇLAR: Talimatın 3'üncü maddesinde yer alan hesap numaraları ve açıklamalara göre ilgili tutarlar yazılacaktır.

11. SATIR: Bu satıra sıfır yazılacaktır.

12. MEVDUAT/KATILIM FONU DIŞI YÜKÜMLÜLÜKLERİN VADE DAĞILIMI: 13, 14, 15, 16 ve 17'nci satırlar toplamı yazılacaktır. Bu satırdaki tutarların, bankalar için 3, 4, 5, 6, 7, 9 ve 10'uncu satırların toplam tutarlarına, şirketler için 1'inci satırdaki tutarlara eşit olması gerekmektedir.

13. 1 YILA KADAR VADELİ: 3, 4, 5, 6, 7, 9 ve 10'uncu satırlarda yer alan yükümlülüklerden vadesi 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) olanlar bu satıra yazılacaktır. 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli yükümlülükler vadesi bulunmayan ve 1-365 gün vadeli yükümlülükleri kapsamaktadır.

14. 1-2 YIL ARASI VADELİ: 3, 4, 5, 6, 7, 9 ve 10'uncu satırlarda yer alan yükümlülüklerden vadesi 1-2 yıl arası (2 yıl dâhil) olanlar bu satıra yazılacaktır. 1-2 yıl arası (2 yıl dâhil) vadeli yükümlülükler, 366-730 gün vadeli yükümlülükleri kapsamaktadır.

15. SATIR: 2-3 YIL ARASI VADELİ: 3, 4, 5, 6, 7, 9 ve 10'uncu satırlarda yer alan yükümlülüklerden vadesi 2-3 yıl arası (3 yıl dâhil) olanlar bu satıra yazılacaktır. 2-3 yıl arası (3 yıl dâhil) vadeli yükümlülükler, 731-1095 gün vadeli yükümlülükleri kapsamaktadır.

16. SATIR: 3-5 YIL ARASI VADELİ: 3, 4, 5, 6, 7, 9 ve 10'uncu satırlarda yer alan yükümlülüklerden vadesi 3-5 yıl arası (5 yıl dâhil) olanlar bu satıra yazılacaktır. 3-5 yıl arası (5 yıl dâhil) vadeli yükümlülükler, 1096-1825 gün vadeli yükümlülükleri kapsamaktadır.

17. SATIR: 5 YILDAN UZUN VADELİ: 3, 4, 5, 6, 7, 9 ve 10'uncu satırlarda yer alan yükümlülüklerden vadesi 5 yıldan uzun olanlar bu satıra yazılacaktır. 5 yıldan uzun vadeli yükümlülükler, 1826 gün ve üzeri vadeli yükümlülükleri kapsamaktadır.

18. (Bilgi için) Hazine Garantisiyle Sağlanan Krediler: Talimatın 3'üncü maddesinde yer alan açıklamalara göre ilgili tutarlar bilgi amaçlı olarak bu satıra yazılacaktır.

19. (Bilgi için) Özkaynak Hesabında Dikkate Alınan Sermaye Benzeri Borçlar: Talimatın 3'üncü maddesinde belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde sermaye benzeri borçların özkaynak hesabında dikkate alınan kısımları bilgi amaçlı olarak bu satıra yazılacaktır.

20. SATIR: Bu satıra sıfır yazılacaktır.

21. TESİS EDİLECEK ZORUNLU KARŞILIK TUTARI:

- *TL sütunu*, TL200H cetvelinin 20'nci satırındaki tutarlar ile bu cetvelin 13, 14, 15, 16 ve 17'inci satırlarında yer alan tutarların Tebliğ'in 6'ncı maddesinde Türk lirası yükümlülükler için vade dilimi bazında belirtilen oranlar ile çarpımı sonucu bulunacak tutarlar toplamı yazılacaktır. Her vade grubundaki tutarın tâbi olduğu zorunlu karşılık oranıyla çarpımları toplamının küsuratı tama yuvarlanacaktır.
- *YP sütunu*, DT200H cetvelinde her bir döviz ve kıymetli maden cinsine göre hesaplanan toplam tutarların yer aldığı 1'inci satırın TL karşılıkları ile bu cetvelin 13, 14, 15, 16 ve 17 'inci satırlarında yer alan tutarların Tebliğ'in 6'ncı maddesinde yabancı para yükümlülükler için vade dilimi bazında belirtilen oranlar ile çarpımı sonucu bulunacak tutarlar toplamı yazılacaktır. Her vade grubundaki tutarın tâbi olduğu zorunlu karşılık oranıyla çarpımları toplamının küsuratı tama yuvarlanacaktır.
- *USD sütunu*, DT200H cetvelinde USD döviz cinsine ait toplam tutarın yer aldığı 1'inci satırın TL karşılıkları ile bu cetvelin 13, 14, 15, 16 ve 17'inci satırlarda yer alan tutarların Tebliğ'in 6'ncı maddesinde yabancı para yükümlülükler için vade dilimi bazında belirtilen oranlar ile çarpımı sonucu bulunacak tutarlar toplamı yazılacaktır. Her vade grubundaki tutarın tâbi olduğu zorunlu karşılık oranıyla çarpımları toplamının küsuratı tama yuvarlanacaktır.

Kaldıraç oranına dayalı zorunlu karşılık uygulaması çerçevesinde, 2013 yılının son üç aylık dönemine ait verilerle hesaplanan kaldıraç oranından başlamak üzere, kaldıraç oranı Tebliğ'in 10'uncu maddesinin 4'üncü fıkrasında her yıl için ayrı ayrı belirlenen aralıklarda kalan bankalar söz konusu aralıklara karşılık gelen oran nispetinde ilave olarak zorunlu karşılık tesis edecektir. Bu satırdaki her bir sütun için; ilave olarak tesis edilecek zorunlu karşılık oranı, tüm vadelerdeki zorunlu karşılığa tabi Türk lirası ve yabancı para yükümlülükler için ayrı ayrı uygulanacaktır.

22. BLOKE HESAPLARDA TUTULACAK STANDART ALTIN TUTARI:

- *TL Sütunu*; Bu satıra yazılacak tutar, Türk lirası yükümlülükler için tesis edilmesi gereken zorunlu karşılık tutarının (21'inci satır), Tebliğ'in 6'ncı maddesinde altın cinsinden en fazla tesis edilebilecek kısmını gösteren oran ile çarpımı yoluyla bulunacak tutardan fazla olmayacaktır.
- *YP Sütunu*; Bankalar için, kıymetli maden depo hesapları için tutulması gereken zorunlu karşılıklardan fazla olmayacaktır. Şirketler için bu satıra sıfır yazılacaktır.
- *USD Sütunu*; Bu satıra sıfır yazılacaktır.

23. BLOKE HESAPLARDA (STANDART ALTIN HARIÇ) MEVCUT ZORUNLU KARŞILIK TUTARI:

- *TL Sütunu*; İdare Merkezimiz nezdinde, katılım bankalarının 85 37 .., diğer bankaların 85 36 ..., şirketlerin 85 49 ... numaralı hesapları bakiyelerinin yükümlülük tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL karşılığı yazılacaktır.
- *YP Sütunu*; İdare Merkezimiz nezdinde, katılım bankalarının 85 64 .., diğer bankaların 85 74 ..., şirketlerin 85 47 ... numaralı hesapları bakiyelerinin yükümlülük tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL karşılığı yazılacaktır.
- *USD Sütunu*; İdare Merkezimiz nezdinde, katılım bankalarının 85 64 01 .., diğer bankaların 85 74 01 .., şirketlerin 85 47 01 ... numaralı hesapları bakiyelerinin yükümlülük tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL karşılığı yazılacaktır.

24. BLOKE HESAPLARDA TESİS EDİLMESİ GEREKEN ZORUNLU KARŞILIK TUTARI:

Bu satıra yazılan tutarlar standart altın hariç olarak yazılacaktır.

- *TL Sütunu*; Bu satıra sıfır yazılacaktır.
- *YP Sütunu*; 21'inci satırdan, 22'nci satırdaki tutarın çıkarılması ve 1'inci satırdaki tutarın Tebliğin 7'nci maddesinde belirtilen ortalama oran ile çarpımı yoluyla bulunacak tutarın çıkarılması sonucu bulunacak tutardan az olmayacaktır.
- *USD Sütunu*; 21'inci satırdan, YP sütunu 1'inci satırdaki tutarın Tebliğin 7'nci maddesinde belirtilen ortalama oran ile çarpımı yoluyla bulunacak tutarın çıkarılması sonucu bulunacak tutardan az olmayacaktır.

25. BLOKE HESABA YATIRILACAK ZORUNLU KARŞILIK TUTARI:

- *TL Sütunu*; Bu satıra sıfır yazılacaktır.
- *YP Sütunu*; 24'üncü satır tutarı 23'üncü satır tutarından büyük ($24 > 23$) ise bu satırlar arasındaki fark ($24 - 23$) yazılacak; değil ise sıfır yazılacaktır.
- *USD Sütunu*; ; 24'üncü satır tutarı 23'üncü satır tutarından büyük ($24 > 23$) ise bu satırlar arasındaki fark ($24 - 23$) yazılacak; değil ise sıfır yazılacaktır.

26. BLOKE HESAPTAN ÇEKİLECEK ZORUNLU KARŞILIK TUTARI:

- *TL Sütunu*; Bu satıra sıfır yazılacaktır.
- *YP Sütunu*; 23'üncü satır tutarı 24'üncü satır tutarından büyük ($23 > 24$) ise bu satırlar arasındaki fark ($23 - 24$) yazılacak; değil ise bu satıra sıfır yazılacaktır.
- *USD Sütunu*; 23'üncü satır tutarı 24'üncü satır tutarından büyük ($23 > 24$) ise bu satırlar arasındaki fark ($23 - 24$) yazılacak; değil ise bu satıra sıfır yazılacaktır.

27. BLOKE HESAP: YATIRILACAK(+) / ÇEKİLECEK(-) USD TUTARI

- *TL Sütunu*; TL yükümlülükler için bloke hesaba yatırılmak istenen USD tutarı pozitif (+) olarak, hesaptan çekilmek istenen USD tutarı negatif (-) olarak **USD cinsinden** kûsurat (cent) tama yuvarlanarak yazılacaktır.

- *YP Sütunu*; YP yükümlülükler için bloke hesaba yatırılmak istenen USD tutarı pozitif (+) olarak, hesaptan çekilmek istenen USD tutarı negatif (-) olarak **USD cinsinden** küsurat (cent) tama yuvarlanarak yazılacaktır.

- *USD Sütunu*; Bu satıra sıfır yazılacaktır.

28. BLOKE HESAP: YATIRILACAK(+) / ÇEKİLECEK(-) EUR TUTARI:

- *TL Sütunu*; Bu satıra sıfır yazılacaktır.

- *YP Sütunu*; YP yükümlülükler için bloke hesaba yatırılmak istenen EUR tutarı pozitif (+) olarak, hesaptan çekilmek istenen EUR tutarı negatif (-) olarak **EUR cinsinden** küsurat (euro cent) tama yuvarlanarak yazılacaktır.

YP sütununda, 27 ve 28'inci satırlardaki pozitif tutarların TL karşılığı toplamı, 25'inci satır tutarından az olmayacaktır.

YP sütununda, 27 ve 28'inci satırlardaki negatif tutarların TL karşılığı toplamının mutlak değeri 26'ncı satır tutarından fazla olmayacaktır.

- *USD Sütunu*; Bu satıra sıfır yazılacaktır.

29. BLOKE HESAP: YATIRILACAK(+)/ÇEKİLECEK(-) STANDART ALTIN MİKTARI – İNGİLTERE MERKEZ BANKASI (BOE):

- *TL Sütunu*; TL yükümlülükler için BOE nezdindeki bloke hesaba yatırılmak istenen standart altın miktarı pozitif (+) olarak, hesaptan çekilmek istenen standart altın miktarı negatif (-) olarak gram cinsinden nokta işareti ile ayırarak ve noktadan sonra iki hane görülecek şekilde küsuratlı olarak yazılacaktır.

- *YP Sütunu*; YP yükümlülükler için BOE nezdindeki bloke hesaba yatırılmak istenen standart altın miktarı pozitif (+) olarak, hesaptan çekilmek istenen standart altın miktarı negatif (-) olarak gram cinsinden nokta işareti ile ayırarak ve noktadan sonra iki hane görülecek şekilde küsuratlı olarak yazılacaktır.

- *USD Sütunu*; Bu satıra sıfır yazılacaktır.

30. BLOKE HESAP: YATIRILACAK(+)/ÇEKİLECEK(-) STANDART ALTIN MİKTARI – BORSA İSTANBUL (BİST):

- *TL Sütunu*; TL yükümlülükler için BİST nezdindeki bloke hesaba yatırılmak istenen standart altın miktarı pozitif (+) olarak, hesaptan çekilmek istenen standart altın miktarı negatif (-) olarak gram cinsinden nokta işareti ile ayırarak ve noktadan sonra iki hane görülecek şekilde küsuratlı olarak yazılacaktır.

- *YP Sütunu*; YP yükümlülükler için BİST nezdindeki bloke hesaba yatırılmak istenen standart altın miktarı pozitif (+) olarak, hesaptan çekilmek istenen standart altın miktarı negatif (-) olarak gram cinsinden nokta işareti ile ayırarak ve noktadan sonra iki hane görülecek şekilde küsuratlı olarak yazılacaktır.

- *USD Sütunu*; Bu satıra sıfır yazılacaktır.

KALDIRAÇ ORANI BİLDİRİM CETVELİ AÇIKLAMASI

A) CETVEL KODU: KO100U

B) CETVEL ADI: KALDIRAÇ ORANI BİLDİRİM CETVELİ

C) PARA BİRİMİ: BİN TL

D) AMAÇ: Cetvelin amacı, bankaların kaldıraç oranlarının hesaplanması ve kaldıracı dayalı zorunlu karşılık uygulaması çerçevesinde Bankamız nezdinde ilave olarak bulunduracakları zorunlu karşılık tutarının belirlenmesini ve bildirimini sağlamaktır.

E) DÜZENLENME DÖNEMİ: Üçer aylık dönem sonları itibarıyla, aylık veriler kullanılarak hazırlanacaktır. Cetvel tarihi söz konusu üç aylık dönemin son ayı olacaktır.

F) GENEL AÇIKLAMA: Bu cetvel,

a) Bu Talimatın 8'inci maddesi,

b) Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelik,

c) Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik

ve ilgili diğer mevzuatta belirtilen hususlar dikkate alınarak doldurulacaktır.

Cetvel doldurulurken Türk lirası tutarlar ile yabancı para tutarların TL karşılığının toplamı dikkate alınacaktır.

G) SATIR VE SÜTUN AÇIKLAMALARI:

1. ANA SERMAYE: Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuatta belirtilen hususlar dikkate alınarak hazırlanan ve BDDK'ya raporlanan OZ520AS formunun 1'inci satırında yer alan değer yazılacaktır.

2. ANA SERMAYEDEN İNDİRİLEN DEĞERLER: 3 ve 4'üncü satırlardaki tutarların toplamı yazılacaktır.

3. NET DÖNEM ZARARI İLE GEÇMİŞ YILLAR ZARARI TOPLAMININ YEDEK AKÇELERLE KARŞILANAMAYAN KISMI İLE TMS UYARINCA ÖZKAYNAKLARA YANSITILAN KAYIPLAR: Bu satıra OZ520AS formunun 11'inci satırındaki tutar yazılacaktır.

4. ANA SERMAYEDEN İNDİRİLEN DİĞER DEĞERLER: Bu satıra sırasıyla OZ520AS formunun 12, 13, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 25, 27, 28, 32, 33, 34, 35, 36, 53 ve 54'üncü satırlarındaki tutarların toplamı yazılacaktır.

5.-7. SATIRLAR: Bu satırlara sıfır yazılacaktır.

8. TOPLAM BORÇ (RİSK) TUTARI: Bu satıra, 9, 10, 11, 12 ve 13'üncü satırlarda yazan tutarlar toplamından 4'üncü satırın indirilmesi sonucu elde edilen tutar yazılacaktır.

9. BİLANÇO PASİF TOPLAMI (Özkaynaklar dâhil): Bu satıra Bankamıza bildirilen "BL300A – Bilanço Yurt içi ve Yurt Dışı Şubeler Toplamı" formunun 47'nci satırının 3'üncü sütunundaki değer yazılacaktır.

10. GAYRİNAKDİ KREDİ VE YÜKÜMLÜLÜK TUTARI: Bu satıra Bankamıza bildirilen "BL300A – Bilanço Yurt içi ve Yurt Dışı Şubeler Toplamı" formunun 48'inci satırının 3'üncü sütunundaki değer yazılacaktır.

11. CAYILABİLİR TAAHHÜTLER: Bu satıra Bankamıza bildirilen “UL401A – Ülke ve Döviz Riskleri - Bilanço Dışı Hesaplar” formunun 36 (Cayılabilir Kredi Tahsis Taahhütlerimiz) ve 37’nci (Diğer Cayılabilir Taahhütler) satırlarının tüm ülkeler ve tüm para kodları için toplamı, Tebliğ’in 10’uncu maddesinde belirtilen katsayıyla çarpılarak yazılacaktır.

12. CAYILAMAZ TAAHHÜTLER: Bu satıra Bankamıza bildirilen “BL300A – Bilanço Yurt İçi ve Yurt Dışı Şubeler Toplamı” formunun 51’inci satırının 3’üncü sütunundaki değerden Bankamıza bildirilen “UL401A – Ülke ve Döviz Riskleri - Bilanço Dışı Hesaplar” formunun 36 (Cayılabilir Kredi Tahsis Taahhütlerimiz) ve 37’nci (Diğer Cayılabilir Taahhütler) satırlarının tüm ülkeler ve tüm para kodları için toplamının indirilmesi sonucu elde edilecek değer yazılacaktır.

13. TÜREV FİNANSAL ARAÇLARA İLİŞKİN TAAHHÜTLER: Türev finansal araçlar ve bankanın koruma alıcısı ve satıcısı olduğu kredi türevlerinin risk tutarları, “Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik”in Ek-2’sinde belirtilen gerçeğe uygun değerine göre değerlendirilecek ve bu satıra sadece “potansiyel kredi riski” tutarı yazılacaktır.

14. KALDIRAÇ ORANI (%): Bu satıra, birinci satırda yer alan ana sermayenin, 8’inci satırda yer alan toplam borç (risk) tutarına bölünmesi ve elde edilen değer 100 katsayısı ile çarpılması sonucu bulunan değer yazılacaktır. Oran, her üç sütun için de hesaplanacak ve nokta işareti ile ayrılarak, noktadan sonra iki hane görülecek şekilde küsuratlı olarak yazılacaktır.

15. ÇEYREK DÖNEM İÇİN ORTALAMA KALDIRAÇ ORANI (%) : Bu satıra 14’üncü satırda yer alan aylık kaldıraç oranlarının basit aritmetik ortalaması yazılacaktır. Oran, nokta işareti ile ayrılarak, noktadan sonra iki hane görülecek şekilde küsuratlı olarak yazılacaktır.

TÜRK LİRASI MEVDUAT/KATILIM FONU BİLGİ CETVELİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

A) CETVEL KODU: TL200H

B) CETVEL ADI: TÜRK LİRASI MEVDUAT/KATILIM FONU BİLGİ CETVELİ

C) PARA BİRİMİ: TL (BİN)

D) AMAÇ: Mevduat ve katılım bankalarının Türk lirası mevduat/katılım fonları hakkında vade ve türlerine göre bilgi sağlamaktır.

E) DÜZENLENME DÖNEMİ: Her hafta cuma günleri itibarıyla, cuma gününün resmî tatil gününe rastlaması hâlinde bir önceki iş günü itibarıyla hazırlanacaktır.

F) GENEL AÇIKLAMA: Türk lirası mevduat/katılım fonu tutarları türlerine ve yurt içi ve yurt dışı yerleşikliğine göre satırlara, vade gruplarına göre ise sütunlara yazılacaktır. Katılım bankalarınca özel fon havuzları tutarı da ilgili vade dilimlerinde gösterilecektir. Yurt içinde yerleşik, Türkiye adresli gerçek ve tüzel kişileri, yurt dışında yerleşik ise Türkiye dışında adresli gerçek ve tüzel kişileri ifade eder.

G) SATIR VE SÜTUN AÇIKLAMALARI:

1'den 11'e kadar olan sütunlarda mevduat/katılım fonu tutarları (özel fon havuzları dahil); Mevduat ve Katılım Fonlarının Vadeleri ve Türleri Hakkında Tebliğ ve buna ilişkin uygulama talimatları ile Mevduat ve Katılım Fonunun Kabulüne, Çekilmesine ve Zamanaşımına Uğrayan Mevduat, Katılım Fonu, Emanet ve Alacaklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri esas alınarak vadeleri itibarıyla gösterilecektir.

1. SÜTUN: Mevduat bankalarınca vadesiz mevduat, katılım bankalarınca özel cari hesap tutarları yazılacaktır.

2. SÜTUN: Mevduat bankalarınca 7 gün ihbarlı mevduat tutarları yazılacak, katılım bankalarınca boş bırakılacaktır.

3. SÜTUN: 1 aya kadar vadeli (1 ay vadeli dâhil) mevduat/katılım fonu tutarları yazılacaktır.

4. SÜTUN: 3 aya kadar vadeli (3 ay vadeli dâhil) mevduat/katılım fonu tutarları yazılacaktır.

5. SÜTUN: Değişken faizli mevduat uygulaması da dâhil olmak üzere 6 aya kadar vadeli (6 ay vadeli dahil) mevduat/katılım fonu tutarları yazılacaktır.

6. SÜTUN: Değişken faizli mevduat uygulaması da dâhil olmak üzere 1 yıla kadar vadeli mevduat/katılım fonu tutarları yazılacaktır.

7. SÜTUN: Değişken faizli mevduat uygulaması da dâhil olmak üzere dönem içi aylık faiz/kâr payı ödemeli bir yıl ve daha uzun vadeli mevduat/katılım fonu tutarları yazılacaktır.

8. SÜTUN: Değişken faizli mevduat uygulaması da dâhil olmak üzere dönem içi 3 aylık faiz/kâr payı ödemeli bir yıl ve daha uzun vadeli mevduat/katılım fonu tutarları yazılacaktır.

9. SÜTUN: Değişken faizli mevduat uygulaması da dâhil olmak üzere dönem içi 6 aylık faiz/kâr payı ödemeli bir yıl ve daha uzun vadeli mevduat/katılım fonu tutarları yazılacaktır.

10. SÜTUN: Değişken faizli mevduat uygulaması da dâhil olmak üzere dönem içi yıllık faiz/kâr payı ödemeli bir yıl ve daha uzun vadeli mevduat/katılım fonu tutarları ile dönem sonu faiz/kâr payı ödemeli mevduat/katılım fonu tutarları toplamı yazılacaktır.

11. SÜTUN: Birikimli mevduat/katılım fonu tutarları yazılacaktır.

12. SÜTUN: Bu satıra sıfır yazılacaktır.

13. SÜTUN: 1'den 12'ye kadar olan sütunlarda yer alan tutarların toplamı yazılacaktır.

1., 2., 5., 8. ve 11. SATIRLAR: Mevduat/katılım fonu tutarları, Mevduat ve Katılım Fonlarının Vadeleri ve Türleri Hakkında Tebliğ ve buna ilişkin uygulama talimatları esas alınarak türleri itibarıyla gösterilecektir.

14. SATIR: 1, 2, 5, 8 ve 11'inci satırlarda yer alan mevduat/katılım fonu tutarlarının toplamı yazılacaktır.

17. SATIR: Bankaların yurt dışındaki şubeleri nezdinde izlenen yurt içi yerleşiklere ait mevduat/katılım fonları tutarları yazılacaktır. 18 ve 19'uncu satırların toplamına eşit olacaktır.

18. SATIR: Bankaların yurt dışındaki şubeleri nezdinde izlenen yurt içi yerleşiklere ait mevduat/katılım fonlarından tüzel kişilere ait olan tutarlar yazılacaktır.

19. SATIR: Bankaların yurt dışındaki şubeleri nezdinde izlenen yurt içi yerleşiklere ait mevduat/katılım fonlarından gerçek kişilere ait olan tutarlar yazılacaktır.

20. SATIR: 14 ve 17'nci satırların toplamından, 13 ve 21'inci satırların toplamı indirildikten sonra kalan tutar yazılacaktır.

21. SATIR: Tek Hazine Sistemi çerçevesinde T.C. Ziraat Bankası AŞ nezdinde bulunan hesabın cetvel düzenleme tarihindeki bakiyesi yazılacaktır.

DÖVİZ TEVDİAT HESAPLARI/YABANCI PARA KATILIM FONU BİLGİ CETVELİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

A) CETVEL KODU: DT200H

B) CETVEL ADI: DÖVİZ TEVDİAT HESAPLARI/YABANCI PARA KATILIM FONU BİLGİ CETVELİ

C) PARA BİRİMİ: DÖVİZ (BİN), KIYMETLİ MADEN (GRAM)

D) AMAÇ: Mevduat ve katılım bankalarının döviz tevdiat hesapları (DTH)/yabancı para katılım fonları hakkında vade ve türlerine göre detaylı bilgi sağlamaktır.

E) DÜZENLENME DÖNEMİ: Her hafta cuma günleri itibarıyla, cuma gününün resmi tatil gününe rastlaması halinde bir önceki iş günü itibarıyla hazırlanacaktır.

F) GENEL AÇIKLAMA: DTH/Yabancı para katılım fonu tutarları (kıymetli maden depo hesaplarındaki miktarlar dahil); türlerine ve yerleşikliğe göre satırlara, vade gruplarına göre ise sütunlara yazılacaktır. Katılım bankalarınca özel fon havuzları tutarı da ilgili vade dilimlerinde gösterilecektir. Yurt içinde yerleşik, Türkiye adresli gerçek ve tüzel kişileri, yurt dışında yerleşik ise Türkiye dışında adresli gerçek ve tüzel kişileri ifade eder.

Cetvelin doldurulmasında, her bir para birimi ve kıymetli madenler kendi cinsinden, kendi para kodu altında ayrı sayfalarda gösterilecek olup, para kodları için International Organization For Standardization (ISO 4217), Currency Names and Code Elements listesinde yer alan alfabetik para kodları kullanılacaktır.

G) SATIR VE SÜTUN AÇIKLAMALARI: 1'den 10'a kadar olan sütunlarda mevduat/katılım fonu tutarları (özel fon havuzları dahil) ve kıymetli maden miktarları, Mevduat ve Katılım Fonlarının Vadeleri ve Türleri Hakkında Tebliğ ve buna ilişkin uygulama talimatları ile Mevduat ve Katılım Fonunun Kabulüne, Çekilmesine ve Zamanaşımına Uğrayan Mevduat, Katılım Fonu, Emanet ve Alacaklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri esas alınarak vadeleri itibarıyla gösterilecektir.

1. SÜTUN: Vadesiz DTH/yabancı para özel cari hesap bakiyeleri yazılacaktır.

2. SÜTUN: Mevduat bankalarınca 7 gün ihbarlı DTH bakiyeleri yazılacak, katılım bankalarınca boş bırakılacaktır.

3. SÜTUN: 1 aya kadar vadeli (1 ay vadeli dahil) DTH/yabancı para katılma hesabı bakiyeleri yazılacaktır.

4. SÜTUN: 3 aya kadar vadeli (3 ay vadeli dahil) DTH/yabancı para katılma hesabı bakiyeleri yazılacaktır.

5. SÜTUN: 6 aya kadar vadeli (6 ay vadeli dahil) DTH/yabancı para katılma hesabı bakiyeleri yazılacaktır.

6. SÜTUN: 1 yıla kadar vadeli DTH / yabancı para katılma hesabı bakiyeleri yazılacaktır.

7. SÜTUN: 1 yıl ve daha uzun vadeli DTH / yabancı para katılma hesabı bakiyeleri yazılacaktır.

8. SÜTUN: Birikimli DTH / yabancı para katılma hesabı bakiyeleri yazılacaktır.

9. SÜTUN: Bu satıra sıfır yazılacaktır.

10. SÜTUN: 1 ile 9'uncu sütun arasında yer alan tutarların toplamı yazılacaktır.

2. SATIR: Türkiye'de yerleşik tüzel kişiler satırına yurt içi bankalararası mevduat/katılım fonu dahil edilmeyecektir.

CETVEL KODU: ZK300H

CETVEL ADI: ZORUNLU KARŞILIK YÜKÜMLÜLÜK CETVELİ

PARA BİRİMİ: TL (BİN), USD, EUR, ALTIN (GRAM)

DATA FILE:

Header Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	11	A	İçeriği: 'HDRRTCMBDIZ'
2	3	N	Banka Kodu: '---'
3	6	A	Cetvel Kodu: 'ZK300H'
4	4	N	Cetvelin Ait Olduğu Yıl: '----'
5	2	N	Cetvelin Ait Olduğu Ay: '--'
6	2	N	Cetvelin Ait Olduğu Gün: '--'
7	2	N	Cetvel Ayın Kaçınıcı Haftasında: '--'
8	2	N	Cetveldeki Satır Sayısı: '30'
9	6	A	Boş Alan

Kayıt Uzunluğu: 38

Data Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	2	N	Sıra No
2	12	N	TL
3	12	N	YP
4	12	N	USD

Kayıt Uzunluğu: 38

Kayıt Sayısı: 30

Trailer Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	4	A	İçeriği: 'TRLR'
2	34	A	Boş Alan

Kayıt Uzunluğu: 38

CETVEL KODU: KO100U

**CETVEL ADI: KALDIRAÇ ORANI BİLDİRİM CETVELİ
PARA BİRİMİ: TL (BİN)**

DATA FILE:

Header Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	11	A	İçeriği: 'HDRRTCMBDIZ'
2	3	N	Banka Kodu: '---'
3	6	A	Cetvel Kodu: 'KO100U'
4	4	N	Cetvelin Ait Olduğu Yıl: '----'
5	2	N	Cetvelin Ait Olduğu Ay: '--'
6	2	N	Cetveldeki Satır Sayısı: '15'
7	10	A	Boş Alan

Kayıt Uzunluğu: 38

Data Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	2	N	Sıra No
2	12	N	1. Ay
3	12	N	2. Ay
4	12	N	3. Ay

Kayıt Uzunluğu: 38

Kayıt Sayısı: 15

Trailer Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	4	A	İçeriği: 'TRLR'
2	34	A	Boş Alan

Kayıt Uzunluğu: 38

CETVEL KODU: TL200H

**CETVEL ADI: TÜRK LİRASI MEVDUAT/KATILIM FONU BİLGİ CETVELİ
PARA BİRİMİ: TL (BİN)**

DATA FILE:

Header Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	11	A	İçeriği: 'HDRRTCMBDIZ'
2	3	N	Banka Kodu: '---'
3	6	A	Cetvel Kodu: 'TL200H'
4	4	N	Cetvelin Ait Olduğu Yıl: '---'
5	2	N	Cetvelin Ait Olduğu Ay: '--'
6	2	N	Cetvelin Ait Olduğu Gün: '--'
7	2	N	Cetvel Ayın Kaçınıc Haftasında: '--'
7	2	N	Cetveldeki Satır Sayısı: '21'
8	100	A	Boş Alan

Kayıt Uzunluğu: 132

Data Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	2	N	Sıra No
2	10	N	Vadesiz/Özel Cari Hesap
3	10	N	7 Gün ihbarlı
4	10	N	1 Aya Kadar Vadeli
5	10	N	3 Aya Kadar Vadeli
6	10	N	6 Aya Kadar Vadeli
7	10	N	1 Yıla Kadar Vadeli
8	10	N	1 Yıl ve Daha Uz.(1 Ay Faiz Öd.)
9	10	N	1 Yıl ve Daha Uz.(3 Ay Faiz Öd.)
10	10	N	1 Yıl ve Daha Uz.(6 Ay Faiz Öd.)
11	10	N	1 Yıl ve Daha Uz.(Yıllık/Dönem Sonu Faiz Öd)
12	10	N	Birikimli
13	10	N	Özel Fon Havuzları
14	10	N	Toplam

Kayıt Uzunluğu: 132

Kayıt Sayısı: 21

Trailer Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	4	A	İçeriği: 'TRLR'
2	128	A	Boş Alan

Kayıt Uzunluğu: 132

CETVEL KODU: DT200H

CETVEL ADI: DÖVİZ TEVDİAT HESAPLARI/YABANCI PARA KATILIM FONU BİLGİ CETVELİ

PARA BİRİMİ : DÖVİZ (BİN), KIYMETLİ MADEN (GRAM)

DATA FILE:

Header Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	11	A	İçeriği: 'HDRRTCMBDIZ'
2	3	N	Banka Kodu: '---'
3	6	A	Cetvel Kodu: 'DT200H'
4	4	N	Cetvelin Ait Olduğu Yıl: '----'
5	2	N	Cetvelin Ait Olduğu Ay: '--'
6	2	N	Cetvelin Ait Olduğu Gün: '--'
7	2	N	Cetvel Ayın Kaçınıcı Haftasında: '--'
8	3	N	Cetveldeki Satır Sayısı: '---'
9	92	A	Boş Alan

Kayıt Uzunluğu: 125

Data Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	3	A	Para Kodu
2	2	N	Sıra No
3	12	N	Vadesiz/Özel Cari Hesap
4	12	N	7 Gün İhbarlı
5	12	N	1 Aya Kadar Vadeli
6	12	N	3 Aya Kadar Vadeli
7	12	N	6 Aya Kadar Vadeli
8	12	N	1 Yıla Kadar Vadeli
9	12	N	1 Yıl ve Daha Uzun Vadeli
10	12	N	Birikimli
11	12	N	Özel Fon Havuzları
12	12	N	Toplam

Kayıt Uzunluğu: 125

Kayıt Sayısı: Değişken

Trailer Record:

<u>Alan No</u>	<u>Alan Uzunluğu</u>	<u>Alan Türü</u>	<u>Açıklama</u>
1	4	A	İçeriği: 'TRLR'
2	121	A	Boş Alan

Kayıt Uzunluğu: 125

KALDIRAÇ ORANI İLE İLGİLİ DOSYALARIN EVAS ARACILIĞIYLA GÖNDERİLMESİNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

Kaldıraç Oranı kapsamında Bankamız ile bankalar arasında gönderilecek olan dosyalar ilgili tarih itibari ile aşağıda anlatılan biçimde hazırlanarak gönderilmelidir.

Uygulamanın EVAS içinde adı **Kaldıraç Oranı** olarak geçmektedir ve uygulamanın kodu 'KO' dur.

Bankalar tarafından Merkez Bankası'na gönderilecek bildirim dosyası **EVAS Kullanıcıları için kullanım kuralları** kılavuzunda Madde 2.1'de anlatılan şekilde (veya zip formatında dosya sıkıştırılan bir program ile) sıkıştırılmalıdır. Sıkıştırılıp EVAS'la gönderilecek dosyanın adı **YYAA0000ko.zip** şeklinde olmalıdır. Burada 'YY' bildirimin ait olduğu yılın son iki hanesi (2013->13), 'AA' bildirimin ait olduğu aydır (Mart->03). Dosyanın adındaki diğer kısımlar sabittir. Örnek olarak 2013 yılı Mart ayına ait dosya, **13030000ko.zip** dosya adıyla sıkıştırılıp gönderilecektir.

Bu uygulamayla ilgili dosya transfer işlemlerini yapacak EVAS kullanıcılarınıza gerekli yetkileri alabilmeniz için kurumunuzdaki mevcut EVAS Sistem yöneticilerinize başvurmanız gerekmektedir.

EVAS Katılımcı Kullanıcıları için Kullanım Kuralları kılavuzu, <https://evas.tcmb.gov.tr/yardim> adresinden indirilmelidir.